

فصل ۱

سرزمین و آب و هوا

مقدمه

اطلاعات این فصل شامل "مشخصات کلی استان"، "مشخصات طبیعی و تقسیمات کشوری" و "آب و هوا" می‌باشد. تفاوت آمارهای مربوط به تقسیمات کشوری در سال‌های مختلف به دلیل تفاوت مأخذ و یا اصلاح آمارها توسط دستگاه مربوطه است.

شایان ذکر است اطلاعات این فصل از آمارهای ثبتی دستگاه‌های اجرایی تهیه شده است. دفتر امور سیاسی، انتخابات و تقسیمات کشوری استانداری سمنان و اداره کل هواشناسی استان در تهیه این فصل همکاری داشته‌اند. همچنین جمعیت سال‌های بعد از سرشماری عمومی نفوس و مسکن سال ۱۳۹۵ که در مشخصات کلی هر شهرستان ذکر شده، توسط کارشناسان معاونت آمار و اطلاعات سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی استان برآورد گردیده است.

مشخصات کلی استان سمنان

مقدمه

استان سمنان در دامنه سلسه جبال البرز واقع است و ارتفاع آن از شمال به جنوب کاسته می‌شود و به دشت کویر ختم می‌شود. بر اساس آخرین تقسیمات کشوری، استان سمنان دارای ۸ شهرستان (آرادان، دامغان، سرخه، سمنان، شاهرود، گرمسار، مهدیشهر و میامی)، ۱۵ بخش، ۲۱ شهر^۱ و ۳۱ دهستان است. این استان ۹۷۴۸۷ کیلومترمربع^۲ مساحت دارد و بین ۵۱ درجه و ۵۰ دقیقه تا ۵۷ درجه و ۳ دقیقه طول شرقی از نصف‌النهار گرینویچ و ۳۴ درجه و ۱۴ دقیقه تا ۳۷ درجه و ۱۹ دقیقه عرض شمالی از مبدأ استوا قرار گرفته است.

استان سمنان از جانب شمال به استان‌های خراسان شمالی، گلستان و مازندران، از جنوب به استان‌های خراسان جنوبی و اصفهان، از مشرق به استان خراسان رضوی و از مغرب به استان‌های تهران و قم محدود است و مرکز آن شهر سمنان می‌باشد.

برآورد جمعیت استان در آبان ماه سال ۱۳۹۹ بالغ بر ۷۶۰ هزار نفر بوده که از این تعداد بالغ بر ۶۲۰ هزار نفر در مناطق شهری و بالغ بر ۱۴۰ هزار نفر در مناطق روستایی ساکن بوده‌اند^۳ و برآورد تراکم نسبی جمعیت در همین سال ۷/۸ نفر در هر کیلومترمربع است.

۱ طی ابلاغ شماره ۷۰۷۶۷ مورخ ۱۳۹۹/۰۵/۱۵ وزارت کشور، روستای رضوان مرکز بخش کالپوش شهرستان میامی به شهر ارتقاء یافت و فعالیت رسمی خود را بعد از ایجاد ساختار شهرداری در آن شهر در سال ۱۴۰۰ آغاز نمود.

۲ وزارت کشور، دفتر امور سیاسی، انتخابات و تقسیمات کشوری.

۳ سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی استان سمنان، معاونت آمار و اطلاعات.

کوه‌ها

استان سمنان در مرکز نیمه‌شمالی کشور و در دامنه‌های جنوبی رشته کوه‌های مرتفع البرز قرار دارد و علی‌رغم این که بخش عظیمی از وسعت آن را کویر و بیابان تشکیل می‌دهد، لیکن سراسر شمال غربی تا شمال شرقی آن کوه‌های مرتفعی دارد که به تدریج از شمال به جنوب از ارتفاع آنها کاسته شده و نهایتاً به دشت کویر منتهی می‌شود. مجموعه ارتفاعات استان را می‌توان در موارد ذیل خلاصه نمود:

۱- رشته کوه‌های البرز با ارتفاع متوسط ۳۲۰۰ متر در شمال شهرستان مهدی‌شهر که عامل جدایی استان سمنان از استان مازندران بوده و مرتفع‌ترین قله آن به نام نیزوا در شمال غربی شه‌میرزاد واقع شده است. ارتفاع و وسعت این رشته کوه‌ها به سمت مشرق کاهش می‌یابد، بلندترین قله البرز شرقی شاهوار نام دارد که ۳۹۴۵ متر ارتفاع دارد. این قله در شمال شاهرود قرار دارد.

۲- یک رشته کوه که از رشته کوه اصلی البرز جدا و در جهت شمال شرقی - جنوب غربی، بین شهرستان‌های سمنان و دامغان کشیده شده و مرز بین این دو شهرستان را تشکیل داده است.

۳- در جنوب شهرستان دامغان و حاشیه کویر، کوه‌های کم ارتفاعی وجود دارد که به صورت‌های منفرد و متصل و موازی با رشته کوه‌های البرز به سمت کویر امتداد یافته و به تدریج با زمین یکسان می‌گردد.

۴- رشته کوه‌های البرز در شمال شهرستان شاهرود با عنوان البرز شرقی شناخته می‌شوند، منبع اصلی رودها و قنات‌های این منطقه می‌باشد. در جنوب رشته کوه‌های اصلی، کوه‌های کم‌ارتفاعی موازی با آن رشته، کشیده شده که به سوی کویر از ارتفاع آنها کاسته می‌شود. شهرهای شاهرود، بسطام، مجن، کلاته‌خیج و غالب روستاهای این شهرستان در دامنه این رشته کوه‌ها واقع شده‌اند.

جدول مهم ترین کوه های مرتفع استان سمنان، به شرح ذیل می باشد^۱،^۲:

نام کوه	نام شهرستان محل واقع	ارتفاع (متر)
امام ابوالقاسم	دامغان	۳۶۲۸
چالویی	دامغان	۳۷۵۰
کرسی	دامغان	۳۶۹۰
نمازگاه	دامغان	۳۶۱۰
دیمی جار	سمنان	۲۷۶۵
خارجاده	سمنان	۲۷۴۸
پشت تال	سمنان	۲۷۰۸
سیاه سر	سمنان	۲۷۰۷
پیغمبران	سمنان	۲۴۶۵
شاهوار	شاهرود	۳۹۴۵
سرخانه	شاهرود	۳۳۱۵
دامنو	شاهرود	۳۴۳۳
محمد حنفی	شاهرود	۳۴۷۴
سنگاب	گرمسار	۳۲۲۴
آتشگاه	گرمسار	۲۹۸۵
سرهر	گرمسار	۲۳۶۵
تلخ آب	گرمسار	۲۲۹۰
نیزوا	مهدی شهر	۳۸۱۰
قدمگاه	مهدی شهر	۳۵۹۰
اُورم	مهدی شهر	۳۰۲۴
سیاه کوه	مهدی شهر	۳۲۹۱
چپرو	مهدی شهر	۳۷۲۶

^۱ فرهنگ جغرافیایی کوه های کشور (جلد چهارم)، سازمان جغرافیایی نیروهای مسلح، تهران، ۱۳۷۹، صص ۲۸۵-۲۲۷.

^۲ جعفری، عباس، گیتاشناسی ایران (جلد اول)، کوه ها و کوه نامه ایران، تهران، چاپ جلالی، ۱۳۶۸، ص ۳۷۵.

رودخانه‌ها

بیشتر رودخانه‌هایی که در این استان جریان دارند دائمی نبوده و اغلب خشک و رودهای فصلی کوهستانی کوچک و کم آبی می‌باشند که تنها در مواقع بارندگی‌های زیاد تشکیل سیلاب داده و به دشت کویر منتهی می‌شوند و مهم‌ترین رودخانه‌های این استان عبارتند از:

رودخانه گل رودبار در شهرستان سمنان دارای چندین شعبه مانند ده‌صوفیان و شه‌میرزاد در شهرستان مهدیشهر بوده و حوزه نسبتاً وسیعی را مشروب می‌سازد. این دو شعبه در نزدیکی دربند مهدیشهر یکی شده و در حدود شمال شهر درجزین شعباتی دیگر بدان متصل گشته و پس از گذشتن از غرب شهر سمنان به دشت کویر منتهی می‌شود. قنات‌های مهم دربند، درجزین و چشمه گل‌رودبار، بازده آب این رودخانه محسوب می‌شوند.

رودخانه تاش در شهرستان شاهرود از دامنه‌های شمالی کوه شاهوار در ۲۶ کیلومتری شمال غربی شاهرود و حدود تاش و مجن سرچشمه می‌گیرد و پس از اتصال با چندین رود کوهستانی به سمت دشت کویر سرازیر می‌شود. رودخانه کال شور در شهرستان میامی جریان دارد که از زیر پل ابریشم می‌گذرد و اراضی اطراف را سیراب می‌نماید.

رودخانه چشمه‌علی در شهرستان دامغان جریان دارد و از به هم پیوستن رودهای دامغان‌رود و آستانه تشکیل می‌شود و در نهایت به سد شهید شاهچراغی منتهی می‌شود.

مهم‌ترین و تنها رودخانه دائمی استان سمنان حبله‌رود است. این رودخانه منبع اصلی آب زراعی شهرستان‌های گرمسار و آرادان است و تأثیر مهمی در اقتصاد و آبادانی منطقه دارد. این رود دارای شعب مختلف شیرین و شور است. نهرود، دلچای، گورسفید از شاخه‌های شیرین رودخانه هستند. شور آب، تلخ آب، کبوتردره، غلام آباد و ریشه سلطان از شاخه‌های شور رودخانه محسوب می‌شوند. قسمت اعظم حوزه آبخیز حبله‌رود از مناطق مختلف کوه‌های البرز مرکزی از شهرستان فیروزکوه و دماوند سرچشمه می‌گیرد. آبدهی حبله‌رود در رأس مخروط افکن (روستای بنکوه) حدود ۲۶ میلیون متر مکعب است. این رودخانه در ۳۰ کیلومتری دشت گرمسار از مناطق بسیار شوری عبور می‌کند که حاوی کلروسدیم و گچ می‌باشد.

رودخانه ایوانکی رودخانه‌ای خیلی کوچک است و در زمستان‌ها سیلاب‌ها را جمع‌آوری نموده و به سمت ایوانکی سرازیر می‌شود و در تابستان میزان آب آن به صفر می‌رسد.

شمای کلی آب و هوای استان سمنان

استان سمنان به علت هم‌جواری با کویر مرکزی ایران و دامنه جنوبی البرز دارای تنوع آب و هوایی زیادی بوده به طوری که با کاهش ارتفاع از شمال به جنوب در سطح استان دما افزایش و بارش کاهش می‌یابد. در بررسی اجمالی دمای استان، می‌توان به دو دوره کاملاً متفاوت و مجزای سرد و گرم پی برد، به طوری که دوره سرد نسبتاً کوتاه و شامل ماه‌های آذر، دی، بهمن و اسفند بوده و دوره گرم، بقیه ماه‌های سال را شامل می‌شود. تغییرات درجه دما بین دو دوره شدید بوده و ضمن تغییر ناگهانی دما، شرایط اکولوژیکی منطقه تغییر می‌یابد. با توجه به موقعیت عمومی استان می‌توان بیان نمود که شدیدترین تضاد آب و هوایی در محور شمالی - جنوبی یعنی اقلیم مدیترانه‌ای و مرطوب در شمال و در مقابل اقلیم گرم و خشک در جنوب استان دیده می‌شود.

اقلیم‌های متنوع استان:

۱. گرم و خشک: عمدتاً قسمت جنوبی استان و شمال کویر مرکزی، مناطقی شامل: گرمسار، بیارجمند، دستجرد، طرود، احمدآباد، حسینان و باغستان در این ناحیه واقع‌اند.
۲. خشک و نیمه‌خشک گرم: قسمت مرکزی استان، مناطقی شامل: سمنان، ایوانکی، فرومد، کوهان و دامغان می‌باشد.
۳. خشک و نیمه‌خشک سرد: بین ناحیه مرکزی و کوهستانی بوده و از شرایط معتدل‌تری نسبت به هر دو برخوردار است شامل: مناطق شاهرود و بسطام.
۴. اقلیم کوهستانی: کمربندی در شمال استان که با اقلیمی سرد و خصوصیات بارشی مناسب است. که مناطق چهل‌دختر، شه‌میرزاد، فولادمحله و مهدیشهر را در برمی‌گیرد.
۵. ناحیه متأثر از اقلیم خزری: بخش نسبتاً کوچکی از استان که واقع در البرز شمالی است که دارای ویژگی‌های اقلیمی مرطوب می‌باشد. مناطق سوداغلن، مجن و نردین در این ناحیه واقع می‌باشند.

ایستگاه‌های هواشناسی

ایستگاه‌هایی می‌باشند که برای اندازه‌گیری عوامل و فاکتورهای هواشناسی نیاز است تا از نقاط مشخص، معین و استاندارد، آمار و اطلاعات اولیه را قرائت، ثبت و یا دیده‌بانی کنند. این ایستگاه‌ها انواع مختلف دارند که به

قرار زیر است: ایستگاه‌های سینوپتیکی، ایستگاه‌های اقلیم‌شناسی (کلیماتولوژی)، ایستگاه‌های هواشناسی کشاورزی، ایستگاه‌های باران‌سنجی، ایستگاه‌های دیتالاگر، ایستگاه‌های جاده‌ای، ایستگاه‌های تشعشع‌سنجی، ایستگاه‌های جوبالا، ایستگاه‌های هواشناسی دریایی، ایستگاه‌های ازن‌سنجی، ایستگاه‌های اندازه‌گیری آلودگی و شیمی‌جو، ایستگاه‌های گیرنده اطلاعات و تصاویر ماهواره‌ای هواشناسی.

استان سمنان دارای ۹ ایستگاه سینوپتیک، ۲ ایستگاه خودکار (دیتالاگر)، ۲ ایستگاه جاده‌ای، ۱۶ ایستگاه اقلیم‌شناسی (کلیماتولوژی) و ۵۰ ایستگاه باران‌سنجی می‌باشد.

انواع بادهای اصلی و محلی استان

بادهای غربی، بادهای کویری، باد تورانه، باد شهرباری یا باد قبله، باد بشم، باد راجی، باد بسطام، باد کویر، باد خراسانی، باد جوزا، باد سمنان، باد چالو و باد قبله شاهرود.

سمنان از دوران باستان تا امروز^۱:

سمنان از دیر باز یکی از شهرهای چهاردهمین ایالت تاریخی ورن (ورنه) از تقسیمات شانزده‌گانه اوستایی در دوران باستان بوده‌است. برخی از دانشمندان ایالت مزبور را گیلان فعلی می‌دانسته‌اند، ولی قدر مسلم این است که ورن یا ورنه متشکل از صفحات جنوبی البرز و خوار، شامل سمنان، دامغان، خوار، دماوند، فیروزکوه، شه‌میرزاد، لاسگرد، ده نمک، آهوان، قوشه، ویمه و نقاط کوهستانی مازندران بوده‌است.

در تمام دوران حکومت مادها و هخامنشیان "کومیسنه" یا کومشیان (قومس بعد از اسلام) جزو ایالت بزرگ پارت یا پرتو به شمار می‌رفت. در این دوره سمنان شهر سرحدی ایالت‌های پارت و ماد محسوب می‌شد. به همین علت برخی از مورخان، زمانی این شهر را جزو ماد و گاهی جزو پارت به حساب آورده‌اند.

ایالت مذکور که در زمان ساسانیان به پشتخوارگر تغییر نام داده، شامل همان شهرهایی بوده که در ایالت ورن متشکل بودند. حد غربی این ایالت، خوار (گرمسار فعلی)، حد شرقی آن شاهرود و حد شمالی این ایالت کوهستان‌های جنوبی طبرستان بوده‌است.

سمنان در دوره بعد از اسلام جزو سرزمین تاریخی قومس (کومش) به شمار می‌آید. نام جغرافیایی قومس تا اواخر دوران قاجاریه برسرزبان‌ها بود و لیکن در دوران حکومت رضاخان، سمنان در شمار شهرهای استان دوم، یعنی مازندران درآمد.

در آغاز سال ۱۳۴۰ هجری شمسی در زمان نخست‌وزیری دکتر علی امینی و وزارت کشور سپهبد عزیزی، به پیروی از سنت تاریخی، طبق تصویب نامه هیئت وزیران، ایالت کومش (سمنان، دامغان، شاهرود، بسطام،

^۱ مخلص، محمدعلی. آثار تاریخی سمنان. انتشارات؟، تهران، بی‌تا، ص ۷-۱.

سنگسر(مه‌دیشهر)، سرخه و شه‌میرزاد و نقاط تابعه آنها) از نظر تقسیمات کشوری به نام فرمانداری کل سمنان نامگذاری شد. مرکز حکومت آن نیز در شهر سمنان تعیین و مستقر گردید.

در سال ۱۳۵۵ هجری شمسی طبق تصمیم دولت وقت با اضافه شدن دماوند، فیروزکوه، گرمسار و ورامین فرمانداری کل سمنان به استان سمنان تبدیل شد و مرکز آن نیز همچنان شهر تاریخی سمنان باقی ماند. البته براساس آخرین تقسیمات کشوری، سه شهرستان دماوند، فیروزکوه و ورامین از استان سمنان منتزع گردیدند. در استان سمنان شخصیت‌ها و مفاخر بزرگ فرهنگی، دینی، عرفانی برجسته‌ای به دنیا آمده و پرورش یافته‌اند. مفاخر بزرگی مانند بایزید بسطامی عارف بزرگ قرن دوم، شیخ ابوالحسن خرقانی، شیخ علاءالدوله سمنانی، فروغی بسطامی، منوچهری دامغانی، ابن یمین فرومدی، ینمای جندقی، حاج ملا علی حکیم الهی سمنانی، آیت ا... شاهرودی، علامه حائری سمنانی و بسیاری از شعرا و بزرگان علم و ادب که در ایران از شهرت خاصی برخوردارند. همه از این دیار برخاسته و در این سامان زیسته‌اند و در عالم عرفان و علم و ادب می‌درخشند.

شهرستان آرادان:

شهرستان آرادان بر اساس مصوبه شماره ۱۹۶۰۸۸/ت/۴۶۹۷۵ ه مورخه ۱۳۹۰/۱۰/۵ هیئت محترم وزیران، مصوب گردید. در پایان سال ۱۳۹۹ برآورد جمعیت شهرستان آرادان بالغ بر ۱۴۲۰۰ نفر و مساحت این شهرستان ۴۳۲۹ کیلومتر مربع می‌باشد که از شمال به استان تهران و از سوی جنوب به استان اصفهان و از شرق به شهرستان سرخه و از غرب به شهرستان گرمسار محدود شده است.

حداقل طول شرقی جغرافیایی شهرستان آرادان ۵۲ درجه و ۲۲ دقیقه و حداقل عرض شمالی جغرافیایی ۳۴ درجه و ۱۷ دقیقه قرار داشته^۱ و ارتفاع ایستگاه هواشناسی مرکز شهرستان از سطح دریا ۹۶۴ متر است.

شهرستان آرادان از دو بخش مرکزی و کهن‌آباد تشکیل شده است. مناطق شمالی شهرستان آرادان، کوهستانی و مناطق میانی دشتی و نواحی جنوبی آن را کویر تشکیل می‌دهد. دره زیبای رامه در شمال شرقی شهرستان از مناطق خوش آب و هوای شهرستان آرادان محسوب می‌شود. شهرستان آرادان آثار و بناهای تاریخی و مذهبی گوناگونی دارد. بازار آرادان، امامزاده سلطان شاه نظر، امامزاده سلطان بوسعید، امامزاده علی اکبر، امامزاده ذوالفقار، کاروانسرای شاه‌عباسی، کاروانسرای ده نمک، تپه‌های تاریخی کهن تل، قلعه یاتری علیا و قلعه پاده از مهمترین آثار و بناها هستند. در شهرستان آرادان ایلات و اقوام متعددی سکونت دارند. ایلات الیکایی، پازوکی، اصانلو و طایفه عرب عامری از معتبرترین، این ایلات هستند.

بیشتر مردم شهرستان آرادان به کشاورزی و دامپروری اشتغال دارند. غلات، پنبه، خربزه، گیاهان علوفه‌ای مهم‌ترین محصولات زراعی و انجیر، گردو، قیصی مهمترین محصولات سردرختی این شهرستان محسوب می‌شوند.

^۱ سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی استان سمنان، معاونت آمار و اطلاعات.

شماری از ایلات و طوایف شهرستان آرادان کوچرو هستند و به ارتفاعات البرز مرکزی و روستاهای شهرستان آرادان بیلاق و قشلاق می‌کنند.

شهرستان دامغان:

چنان‌که در کتب تاریخی نوشته‌اند قریب چهارصد سال قبل از میلاد جمعی از مغان در مسیر رودخانه (چشمه‌علی) سکنی گزیده‌اند و به علت سکونت آنان این منطقه نخست ده مغان نامیده شده و بعدها به مرور در اثر تغییراتی که طبعاً در استعمال لغات پدید می‌آید دامغان گفته شده است. این شهر در چهارصد سال پیش از میلاد، چنان عظمتی داشته که اشک سوم و تیرداد اشکانی در سال ۲۴۹ پیش از میلاد آن را پایتخت قرار دادند. این شهر تا قرن اول میلادی به اهمیت خود باقی و مرکز ایالت قومس بوده است.

زبان مردم دامغان فارسی است ولی حرکات کلمات و حروف را بر خلاف فارسی کتابی و دستوری ادا می‌کنند. مسجد تاریخانه، مسجد جامع دامغان، تپه حصار، برج پیر علمدار، بنای چشمه‌علی، گنبد چهل دختر، امامزاده محمد دیباج، کاروانسرای شاه عباس قوشه، قلعه گردکوه و برج مهماندوست از جمله بناهای تاریخی این شهرستان هستند که نشانه تمدن و فرهنگ ادوار گذشته است.

در پایان سال ۱۳۹۹ برآورد جمعیت شهرستان دامغان بالغ ۱۰۰۱۰۰ نفر و مساحت این شهرستان ۱۴۰۳۳ کیلومترمربع^۱ می‌باشد که از شمال به استان‌های گلستان و مازندران و از جنوب به استان اصفهان و از شرق به شهرستان شاهرود و از غرب به شهرستان‌های سمنان و مهدیشهر منتهی می‌شود.

حداقل طول شرقی جغرافیایی شهرستان دامغان ۵۳ درجه و ۴۲ دقیقه و حداقل عرض شمالی جغرافیایی آن ۳۴ درجه و ۱۴ دقیقه قرار داشته^۲ و ارتفاع ایستگاه هواشناسی مرکز شهرستان از سطح دریا ۱۱۵۵ متر و اختلاف ساعت آن با تهران ۱۱ دقیقه و ۵ ثانیه می‌باشد.

به علت موقعیت طبیعی خشک رودهایی در این شهرستان وجود دارد که در موقع بارندگی، سیلاب در آن‌ها جاری می‌شود. مهم‌ترین خشک رودها عبارتند از خشک‌رود چشمه‌علی که ابتدای آن دره‌های جنوبی شاهکوه گرگان است، خشک‌رود رودبار که حدود چشمه‌علی است و دیگری خشک رود دریان که در شمال قوشه واقع است. سلسله جبال البرز از قسمت شمالی این شهرستان می‌گذرد و تا ۶ کیلومتری شمال شهر امتداد و در آن جا، با زمین یکسان می‌گردد و در قسمت غرب بین دامغان و سمنان یک رشته آن تا حدود راه‌آهن ادامه دارد و خط‌الرأس آن خط طبیعی شهرستان‌های دامغان و سمنان است و در قسمت جنوبی و حاشیه دشت کویر کوه‌های کم‌ارتفاعی مشاهده می‌شود که قسمتی منفرد و پاره‌ای متصل به هم و تقریباً موازی با سلسله جبال البرز است.

^۱ وزارت کشور، دفتر امور سیاسی، انتخابات و تقسیمات کشوری.

^۲ سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی استان سمنان، معاونت آمار و اطلاعات.

آشنایی با شهرستان سرخه:

شهرستان سرخه براساس مصوبه شماره ۲۱۹۹۴۲/ت ۴۸۴۸۶ ه مورخه ۱۳۹۱/۱۱/۹ هیئت محترم وزیران مصوب گردید. در پایان سال ۱۳۹۹ برآورد جمعیت شهرستان سرخه بالغ بر ۱۵۷۰۰ نفر و مساحت این شهرستان ۹۲۲۲ کیلومترمربع می باشد که از طرف شمال غربی به استان تهران، از شمال شرقی به شهرستان مهدیشهر، از سوی جنوب به استان اصفهان، از شرق به شهرستان سمنان و از غرب به شهرستان آرادان محدود شده است. حداقل طول شرقی جغرافیایی شهرستان سرخه ۵۲ درجه و ۴۷ دقیقه و حداقل عرض شمالی جغرافیایی ۳۴ درجه و ۱۴ دقیقه قرار داشته^۱ و ارتفاع ایستگاه هواشناسی مرکز شهرستان از سطح دریا ۱۱۴۶ متر است. مسجد جامع سرخه، آب انبار سرخه و مسجد چهل ستون سرخه از جمله مهم ترین بناهای باستانی شهرستان سرخه است.

آشنایی با شهرستان سمنان:

اکثر نویسندگان کتاب های تاریخی و جغرافیایی بنای شهر سمنان را به طهمورث دیوبند از پادشاهان پیشدادی نسبت می دهند. زبان سمنانی به علت ویژگی خاص خود مورد توجه دانشمندان و ایران شناسان بسیاری قرار گرفته است. این زبان را می توان نزدیک به زبان پهلوی دانست که طی دوران های گوناگون دست نخورده باقی مانده است.

ایران شناسان زیادی چون پروفیسور کریستن سن، هوتوم شیندلر، ویلهلم لیکر، ژرژ مورگن و استایرن تحقیقات جامعی درباره زبان سمنانی انجام داده اند. علاوه بر زیبایی های طبیعی با سابقه تاریخی چند هزار ساله به دلیل واقع شدن در گذر حوادث ناشی از لشکرکشی ها و مهاجرت های بین شرق و غرب و مهم تر از همه داشتن تاریخ تمدن دیرینه دارای آثار باستانی متعدد دیدنی مربوط به دوره های مختلف تاریخ می باشد که مبین قدمت کهن آن است.

مسجد جامع سمنان، منار سلجوقی مسجد جامع، خانقاه و مزار شیخ علاء الدوله، مسجد امام خمینی (ره)، گرمابه حضرت، دروازه ارگ، قلعه های سارو، کوشمغان، دژ چرمینه، قلعه کهن دژ و قلعه زاوغان از جمله مهم ترین بناهای باستانی شهرستان سمنان است. در پایان سال ۱۳۹۹ برآورد جمعیت شهرستان سمنان بالغ بر ۲۲۸۹۰۰ نفر و مساحت این شهرستان ۱۱۰۱۷ کیلومترمربع می باشد که در دامنه جنوبی سلسله جبال البرز واقع گردیده و از شمال به شهرستان مهدیشهر و استان تهران، از سوی جنوب به استان اصفهان، از شرق به شهرستان دامغان و از غرب به شهرستان سرخه محدود شده است.

^۱ سازمان مدیریت و برنامه ریزی استان سمنان، معاونت آمار و اطلاعات.

حداقل طول شرقی جغرافیایی شهرستان سمنان ۵۳ درجه و ۱۹ دقیقه و حداقل عرض شمالی جغرافیایی ۳۴ درجه و ۱۴ دقیقه قرار داشته^۱ و ارتفاع ایستگاه هواشناسی مرکز شهرستان از سطح دریا ۱۱۲۷ متر و اختلاف ساعت مرکز شهرستان با شهر تهران ۷ دقیقه و ۴۰ ثانیه است. آب و هوای شهرستان سمنان در فصل تابستان منطقه‌ای خشک و کم‌باران و در بقیه فصول سال معتدل می‌باشد.

آشنایی با شهرستان شاهرود:

شهرستان شاهرود نیز مانند سمنان و دامغان در شمار ایالات قومس قرار دارد. این محل نیز گذرگاه نفوذ آریایی‌ها و به ویژه پارت‌ها به فلات ایران بوده است. شاهرود در عهد صفویه منطقه کوچکی بود و نخستین بنای قابل توجه آن دژی بوده که به هنگام هجوم افغان‌ها در این شهر ساخته شده است. با هرج و مرج دوره نادری و جنگ‌های آغاز تأسیس سلسله قاجار این شهر از اهمیت افتاد؛ لیکن به علت موقعیت سوق‌الجیشی از زمان فتحعلی‌شاه دوباره رو به ترقی و پیشرفت گذاشت. زبان بیشتر اهالی شاهرود فارسی به لهجه محلی است. صومعه و آرامگاه بایزید بسطامی، مسجد جامع و برج کاشانه بسطام، بقعه امامزاده محمد، آرامگاه شیخ ابوالحسن خرقانی برترین آثار تاریخی این شهرستان هستند. در پایان سال ۱۳۹۹ برآورد جمعیت شهرستان شاهرود بالغ بر ۲۲۹۹۰۰ نفر و مساحت این شهرستان ۴۳۴۰۵ کیلومترمربع می‌باشد که از شمال به استان گلستان و شهرستان میامی، از جنوب به استان‌های خراسان جنوبی، از شرق به استان خراسان رضوی و شهرستان میامی و از مغرب به شهرستان دامغان محدود می‌باشد. حداقل طول شرقی جغرافیایی شهرستان شاهرود ۵۴ درجه و ۳۶ دقیقه و حداقل عرض شمالی جغرافیایی ۳۴ درجه و ۱۴ دقیقه^۲ قرار داشته و ارتفاع ایستگاه هواشناسی مرکز شهرستان از سطح دریا ۱۳۲۵ متر و اختلاف ساعت مرکز شهرستان با شهر تهران ۱۴ دقیقه است. آب و هوای شاهرود به نسبت پستی و بلندی و نزدیکی به دشت کویر و رشته کوه البرز متغیر می‌باشد. در این رابطه آب و هوای آن به دو منطقه تقسیم می‌گردد، قسمت مرکزی شامل شاهرود و دهستان‌های حومه و دهملا معتدل و قسمت جنوبی مانند طرود، بیارجمند و خارتوران گرم و خشک است. به علت موقعیت طبیعی این منطقه فاقد رود دائمی بوده و فقط رودهای کوهستانی است که در فصل بارندگی سیلاب در آن جاری و به دشت کویر منتهی می‌گردند. مهم‌ترین این رودها عبارتست از تالش که سرچشمه آن دامنه شمالی کوه شاهوار است و رود کال‌شور که در بخش میامی جریان دارد.

^۱ سازمان مدیریت و برنامه ریزی استان سمنان، معاونت آمار و اطلاعات.

آشنایی با شهرستان گرمسار:

تاریخ‌نویسان عرب، شهر خوار (گرمسار فعلی) را غربی‌ترین شهر سرحدی قومس و گاهی به عنوان مهم‌ترین شهر خاوری ری با نام «الخوار» ذکر کرده‌اند. در زمان اشکانیان، گرمسار و آرادان یکی از ایالات آنها بوده که خواران نام داشت. گرمساری‌ها به زبان فارسی تکلم می‌کنند ولی ایلات و طوایف علاوه بر آشنایی به زبان فارسی هر یک به زبان‌های محلی نیز سخن می‌گویند. زبان‌های محلی گرمسار عبارتند از ترکی که افراد ایل اصانلو بدان تکلم می‌نمایند (زبان اصانلو شبیه ترکی زنجانی)، افراد الیکایی نیز به گویش محلی خود که شبیه گویش مازندرانی است تکلم می‌نمایند. هداوندها به گویش لری سخن می‌گویند و اهالی شهر ایوانکی به گویش خاص خود صحبت می‌کنند.

شهرستان گرمسار نیز مانند نقاط دیگر استان به سبب قدمت تاریخی دارای آثار باستانی فراوان است که هریک نمونه و شاهد بارزی از وضع این منطقه در گذشته به شمار می‌روند. این آثار اغلب خرابه‌های قلعه‌هایی عظیم است که هم‌اکنون به صورت تپه‌های بزرگ خودنمایی می‌کنند. مطالعه در احوال باستانی این ناحیه به جهت از بین رفتن آثار بناهای آن عصر که اکثراً از خشت‌خام ساخته شده و به دلیل گذشت زمان تخریب شده‌اند، بسیار پیچیده و دشوار است.

تپه‌های غول‌آباد، ملک‌آباد، محمودآباد، سعدآباد، رشمه، گلین تپه و کهن‌تل از مهم‌ترین تپه‌های گرمسار به شمار می‌روند. بقاع امامزاده کوشک، امامزاده عاقب، امامزاده خوشنام، امامزاده پنج تن امامزاده قوشه نیز از جمله بناهای مذهبی این شهرستان است.

در پایان سال ۱۳۹۹ برآورد جمعیت شهرستان گرمسار بالغ بر ۸۶۷۰۰ نفر و مساحت این شهرستان ۵۱۸۲ کیلومتر مربع می‌باشد که از شمال به استان تهران شهرستانهای فیروزکوه و دماوند، از غرب به استان‌های تهران (شهرستان پاکدشت) و قم، از مشرق به آرادان و از جنوب به استان اصفهان محدود می‌شود. حداقل طول شرقی جغرافیایی شهرستان گرمسار ۵۱ درجه و ۵۰ دقیقه و حداقل عرض شمالی ۳۴ درجه و ۲۳ دقیقه قرار داشته^۱ و ارتفاع ایستگاه هواشناسی مرکز شهرستان از سطح دریا ۸۹۹ متر و اختلاف ساعت مرکز شهرستان با شهر تهران ۵ دقیقه می‌باشد.

سلسله جبال البرز از شمال این شهرستان گذشته و حبله‌رود تنها رودخانه دائمی آن می‌باشد. شهرستان گرمسار دارای آب و هوای خشک می‌باشد، در زمستان سرد و در تابستان گرم می‌باشد.

^۱ سازمان مدیریت و برنامه ریزی استان سمنان، معاونت آمار و اطلاعات.

آشنایی با شهرستان مهدیشهر:

شهرستان مهدیشهر بر اساس مصوبه شماره ۱۶۰۰۳۶/ت/۳۸۰۲۸ ک مورخ ۱۳۸۶/۱۰/۰۲ مصوب گردید. در پایان سال ۱۳۹۹ برآورد جمعیت شهرستان مهدیشهر بالغ بر ۵۵۹۰۰ نفر و مساحت این شهرستان ۱۹۴۳ کیلومترمربع^۱ که در حدود ۵ کیلومتری شمال سمنان (مرکز استان) قرار دارد. شهرستان مهدیشهر از شمال به استان مازندران، از سوی جنوب به شهرستان سمنان، از شرق به شهرستان‌های دامغان و سمنان و از غرب به استان‌های تهران و مازندران محدود شده است.

حداقل طول شرقی جغرافیایی شهرستان مهدیشهر ۵۳ درجه و ۰ دقیقه و حداقل عرض شمالی جغرافیایی ۳۵ درجه و ۳۵ دقیقه قرار دارد^۲ و ارتفاع ایستگاه هواشناسی مرکز شهرستان از سطح دریا ۱۵۶۵ متر و اختلاف ساعت آن با تهران ۷ دقیقه و ۴۰ ثانیه است. این شهرستان دارای آثار و جاذبه‌های تاریخی و طبیعی فراوانی می‌باشد. غار دربند، جنگل رودبارک، منطقه حفاظت‌شده پرور با حیات وحش جانوری و گیاهی متعدد و چشمه روزیه از جاذبه‌های طبیعی این شهرستان است. شهر شه‌میرزاد در حدود ۵ کیلومتری شمال مرکز شهرستان به عنوان یک شهر گردشگری بین‌المللی شناخته شده و هر ساله پذیرای ده‌ها هزار گردشگر داخلی و خارجی است. همچنین دره‌های زیبا و خوش آب و هوای پرور و خطیرکوه از مکان‌های دیدنی شهرستان مهدیشهر است.

این شهرستان یکی از شهرستان‌های عشایری کشور است. پایگاه ایل سنگسری در شهر مهدی‌شهر است. عشایر کوچ‌رو سنگسری در دوره بیلاقی به مراتع سرسبز استانهای تهران، سمنان، البرز و مازندران کوچ می‌کنند و شبانان گله‌ها را با یک کوچ طولانی به مراتع کویری شمال کویر مرکزی ایران کوچ می‌دهند. آب و هوای شهرستان مهدیشهر در فصل زمستان، سرد و نیمه‌مرطوب کوهستانی و در فصل تابستان خنک و معتدل می‌باشد. تنها رودخانه دائمی شهرستان مهدیشهر رودخانه گل‌رودبار می‌باشد.

آشنایی با شهرستان میامی:

شهرستان میامی براساس مصوبه شماره ۱۱۵۰۴۰/ت/۳۶۰۸۰ ه مورخه ۱۳۹۰/۶/۶ هیئت محترم وزیران مصوب گردید، در پایان سال ۱۳۹۹ برآورد جمعیت شهرستان میامی بالغ بر ۳۸۷۰۰ نفر و مساحت این شهرستان ۸۳۵۶ کیلومترمربع می‌باشد که در دامنه جنوبی رشته کوه‌های البرز شرقی واقع گردیده و از شمال به استان گلستان، از سوی جنوب به شهرستان شاهرود، از شرق به استان‌های خراسان شمالی و خراسان رضوی و از غرب به شهرستان شاهرود محدود شده است.

^۱ وزارت کشور، دفتر امور سیاسی، انتخابات و تقسیمات کشوری.

^۲ سازمان مدیریت و برنامه ریزی استان سمنان، معاونت آمار و اطلاعات.

حداقل طول شرقی جغرافیایی شهرستان میامی ۵۵ درجه و ۱۸ دقیقه و حداقل عرض شمالی جغرافیایی ۳۶ درجه و ۸ دقیقه قرار داشته^۱ و ارتفاع ایستگاه هواشناسی مرکز شهرستان از سطح دریا ۱۰۸۱ متر است. شهرستان میامی از مناطق مختلفی مثل کالپوش، فرومد، سرحدات، کلاته‌های شرقی تشکیل شده است. مردم شهرستان میامی با گویش محلی خود سخن می‌گویند. اما بیشتر اهالی منطقه کالپوش به ترکی صحبت می‌کنند. اهالی روستای حق‌الخواجه و برخی از ساکنان منطقه پل‌ابریشم به گویش بلوچی تکلم می‌کنند. برخی از اهالی پل‌ابریشم و روستای میرحاج به کردی کرمانجی صحبت می‌کنند. گویش ساکنان روستاهای شرقی شرق میامی مانند فرومد به گویش خراسانی نزدیک است.

اقتصاد شهرستان میامی بر پایه کشاورزی و دامپروری استوار است. چغندر قند، غلات، صیفی‌جات، آفتابگردان، مهم‌ترین محصولات زراعی شهرستان میامی هستند. دامپروری در شهرستان میامی از اهمیت زیادی برخوردار است. شهرستان میامی آثار و بناهای تاریخی گوناگونی دارد، کاروانسرای میان‌دشت، عباس‌آباد، سپنج، آرامگاه ابن‌یمین فرومدی، مسجد جامع فرومد، آرامگاه شیخ حسن جوری در روستای فیروزآباد مهم‌ترین آثار و اماکن تاریخی شهرستان میامی هستند.

دشت شقایق‌ها دشت آفتابگردان‌های کالپوش، چنار کهنسال، روستای ارمیان و کوه قبله از مهم‌ترین جاذبه‌های طبیعی میامی محسوب می‌شوند.

^۱ سازمان مدیریت و برنامه ریزی استان سمنان، معاونت آمار و اطلاعات.

تعاریف و مفاهیم

شهرستان: واحدی از تقسیمات کشوری با محدوده جغرافیایی معین است که از بهم پیوستن چند بخش همجوار که از نظر عوامل طبیعی و اوضاع اجتماعی، اقتصادی، سیاسی و فرهنگی، واحد متناسب و همگنی را به وجود آورده اند، تشکیل شده است.

بخش: واحدی از تقسیمات کشوری با محدوده جغرافیایی معین است که از بهم پیوستن چند دهستان همجوار مشتمل بر چندین مزرعه، مکان، روستا و احیاناً شهر، که از نظر عوامل طبیعی و اوضاع اجتماعی، فرهنگی، اقتصادی و سیاسی، واحد همگنی را به وجود آورده اند، تشکیل شده است.

شهر: محلی با حدود قانونی است که در محدوده جغرافیایی بخش واقع شده و از نظر بافت ساختمانی، اشتغال و سایر عوامل، دارای سیمایی با ویژگیهای شهر باشد.

دهستان: کوچکترین واحد تقسیمات کشوری با محدوده جغرافیایی معین است که از بهم پیوستن چند روستا، مکان و مزرعه همجوار تشکیل میشود که از لحاظ محیط طبیعی، فرهنگی، اقتصادی و اجتماعی همگن میباشد و امکان خدمات رسانی و برنامه ریزی در سیستم و شبکه های واحد را فراهم می نماید.

آبادی: یک نقطه جغرافیایی شامل مجموعه یک یا چند مکان و اراضی به هم پیوسته (اعم از کشاورزی و غیر کشاورزی) که خارج از محدوده شهرها یا هر آبادی دیگر واقع شده و دارای محدوده ثبتي یا عرفی مستقل باشد. اگر آبادی در زمان آمارگیری محل سکونت خانوار یا خانوارهایی باشد، دارای سکنه و در غیر اینصورت خالی از سکنه تلقی می شود.

پایین ترین کمینه (حداقل مطلق): عبارت از پایین ترین دما در یک دوره مشخص از زمان (۲۴ ساعت، یک ماه، یک سال یا چند سال) است.

بالاترین بیشینه (حداکثر مطلق): عبارت از بالاترین دما در یک دوره مشخص از زمان (۲۴ ساعت، یک ماه، یک سال یا چند سال) است.

رطوبت نسبی: مقدار هوای تر موجود در یک واحد حجم از هوای معمولی است.

ساعت آفتابی: طبق تعریف سازمان هواشناسی جهانی، ساعت آفتابی در یک بازه زمانی معین، عبارت است از مجموع زمانهایی که مقدار شدت تابش مستقیم خورشیدی در آن بازه زمانی، بیش از ۱۲۰ وات بر متر مربع باشد.

ایستگاه همدیدی (ایستگاه سینوپتیک): ایستگاهی است که در آن، عوامل مختلف جوی از قبیل دمای خشک و تر، مقدار و نوع ابر، مقدار بارندگی، نوع پدیده جوی، سمت و سرعت باد، تبخیر، فشار، ساعت‌های آفتابی، نحوه تغییرات فشار، میزان تابش خورشید و... بر اساس دستورالعمل‌های مشخص و در رأس ساعت‌های معین (به‌طور همزمان در سراسر جهان)، اندازه‌گیری و پس از ثبت در یک دفتر مخصوص، توسط دستگاه‌های مخابراتی از قبیل SSB، تلفن و تلکس، به مراکز هواشناسی در سراسر جهان مخابره می‌شود.

میانگین ارتفاع بارندگی (میانگین ارتفاع بارش): میانگین ارتفاع بارندگی یک منطقه میانگین وزنی منطقه می‌باشد. در واقع منطقه به چند ضلعی‌های متعدد تقسیم شده و با توجه به بارندگی نازل شده در هر چند ضلعی میانگین ارتفاع بارش محاسبه می‌شود.

گزیده اطلاعات

در سال ۱۳۹۹ استان سمنان با مساحت ۹۷۴۸۷ کیلومتر مربع دارای ۸ شهرستان، ۱۵ بخش، ۲۱ شهر و ۳۱ دهستان است. در این سال تعداد ۲۵ ایستگاه هواشناسی در این استان وضعیت آب و هوا را ثبت کرده اند که ۸ ایستگاه در نقاط شهری مستقر هستند. بالاترین دما (بالاترین بیشینه) و پایین‌ترین دما (پایین‌ترین کمینه) در این ایستگاه‌های شهری به ترتیب مربوط به شهر ایوانکی با ۴۳/۴ درجه سلسیوس و شهر رضوان ۱۴- درجه سلسیوس بوده است. در همین سال بالاترین میزان بارندگی در طول یک روز متعلق به شهر گرمسار با ۵۲/۶ میلی متر بوده که نسبت به سال گذشته به میزان ۶/۶۹ درصد افزایش یافته است.

۱-۱- طول و عرض جغرافیایی شهرستانها : ۱۳۹۹

عرض شمالی				طول شرقی				شهرستان
حداکثر		حداقل		حداکثر		حداقل		
درجه	دقیقه	درجه	دقیقه	درجه	دقیقه	درجه	دقیقه	
۳۷	۱۹	۳۴	۱۴	۵۷	۰۳	۵۱	۵۰	کل استان.....
۳۵	۳۳	۳۴	۱۷	۵۲	۵۱	۵۲	۲۲	آرادان.....
۳۶	۳۲	۳۴	۱۴	۵۴	۴۸	۵۳	۴۲	دامغان.....
۳۵	۴۳	۳۴	۱۴	۵۳	۳۱	۵۲	۴۷	سرخه.....
۳۵	۵۸	۳۴	۱۴	۵۴	۱۱	۵۳	۱۹	سمنان.....
۳۶	۵۳	۳۴	۱۴	۵۷	۰۳	۵۴	۳۶	شاهرود.....
۳۵	۳۴	۳۴	۲۳	۵۲	۳۰	۵۱	۵۰	گرمسار.....
۳۶	۱۰	۳۵	۳۵	۵۳	۵۱	۵۳	۰۰	مهدیشهر.....
۳۷	۱۹	۳۶	۰۸	۵۶	۵۱	۵۵	۱۸	میامی.....

مأخذ: استانداری سمنان-دفتر امور سیاسی، انتخابات و تقسیمات کشوری

سالنامه آماری استان سمنان - ۱۳۹۹

۱- سرزمین، آب و هوا

۱-۲- تعداد شهرستان، بخش، شهر و دهستان بر اساس تقسیمات کشوری

سال	تعداد شهرستان	تعداد بخش	تعداد شهر	تعداد دهستان
.....۱۳۸۰	۴	۱۲	۱۶	۲۸
.....۱۳۸۵	۴	۱۲	۱۶	۲۸
.....۱۳۹۰	۷	۱۵	۱۸	۳۱
.....۱۳۹۵	۸	۱۵	۲۰	۳۱
.....۱۳۹۶	۸	۱۵	۲۰	۳۱
.....۱۳۹۷	۸	۱۵	۲۰	۳۱
.....۱۳۹۸	۸	۱۵	۲۰	۳۱
.....۱۳۹۹	۸	۱۵	۲۱	۳۱

مأخذ: سازمان مدیریت و برنامه ریزی استان سمنان-معاونت آمار و اطلاعات

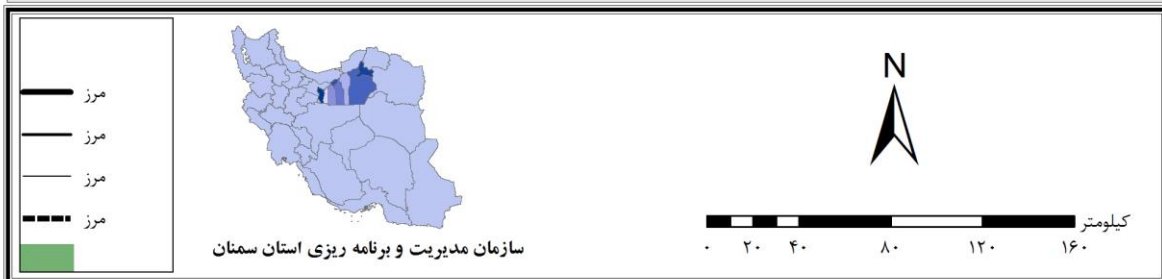
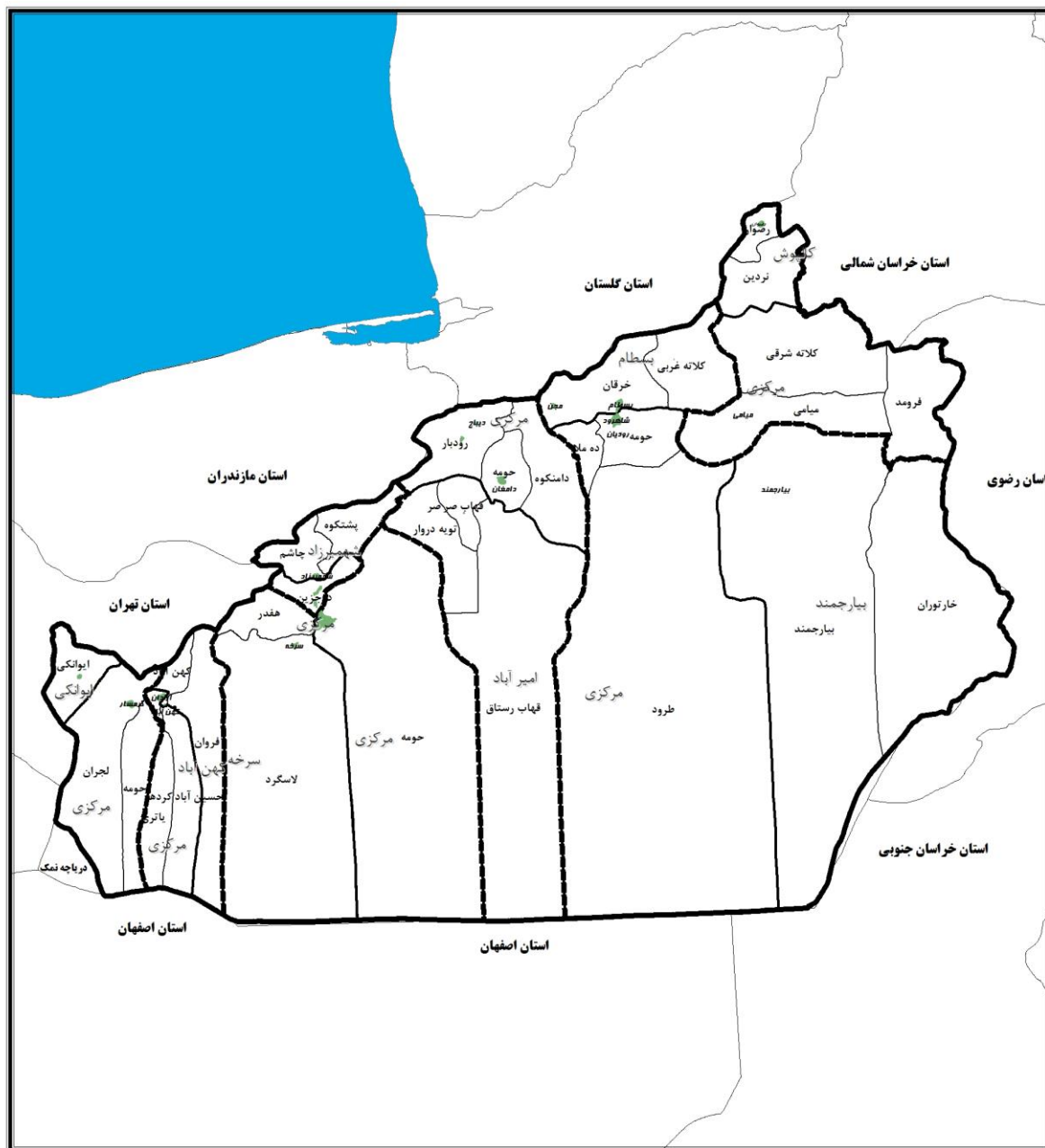
۱-۳- مشخصات عمومی شهرستان ها بر اساس تقسیمات کشوری در پایان سال ۱۳۹۹

شهرستان	مساحت ^(۱) (کیلومتر مربع)	تعداد بخش	تعداد شهر	تعداد دهستان
.....کل استان	۹۷۴۸۷	۱۵	۲۱	۳۱
.....آرادان	۴۳۲۹	۲	۲	۴
.....دامغان	۱۴۰۳۳	۲	۴	۶
.....سرخه	۹۲۲۲	۱	۱	۲
.....سمنان	۱۱۰۱۷	۱	۱	۱
.....شاهرود	۴۳۴۰۵	۳	۶	۷
.....گرمسار	۵۱۸۲	۲	۲	۳
.....مهدیشهر	۱۹۴۳	۲	۳	۳
.....میامی	۸۳۵۶	۲	۲	۵

(۱) اعداد گرد شده اند.

مأخذ: سازمان مدیریت و برنامه ریزی استان سمنان-معاونت آمار و اطلاعات

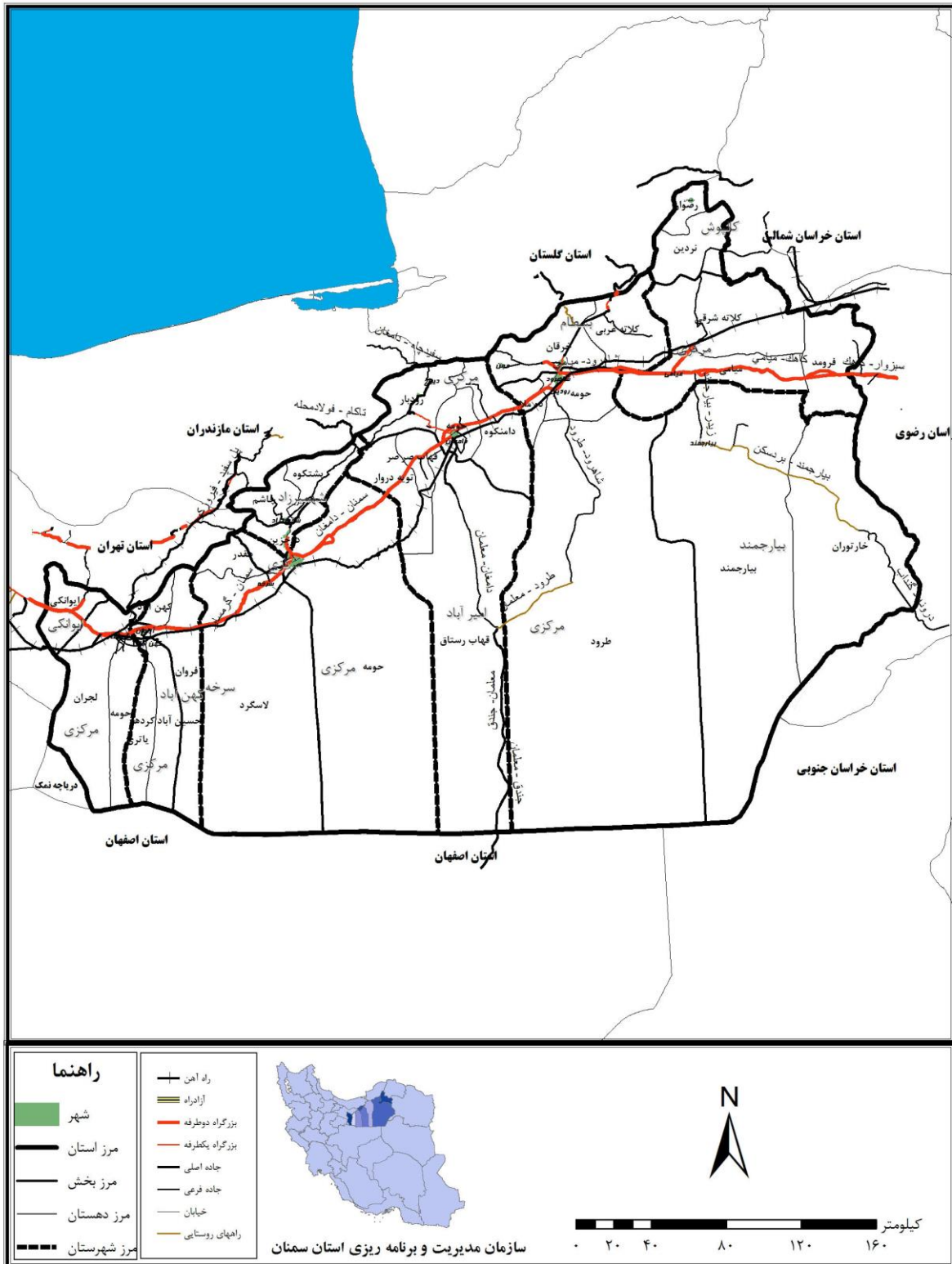
نقشه تقسیمات استان سمنان
(به تفکیک شهرستان، بخش، دهستان)

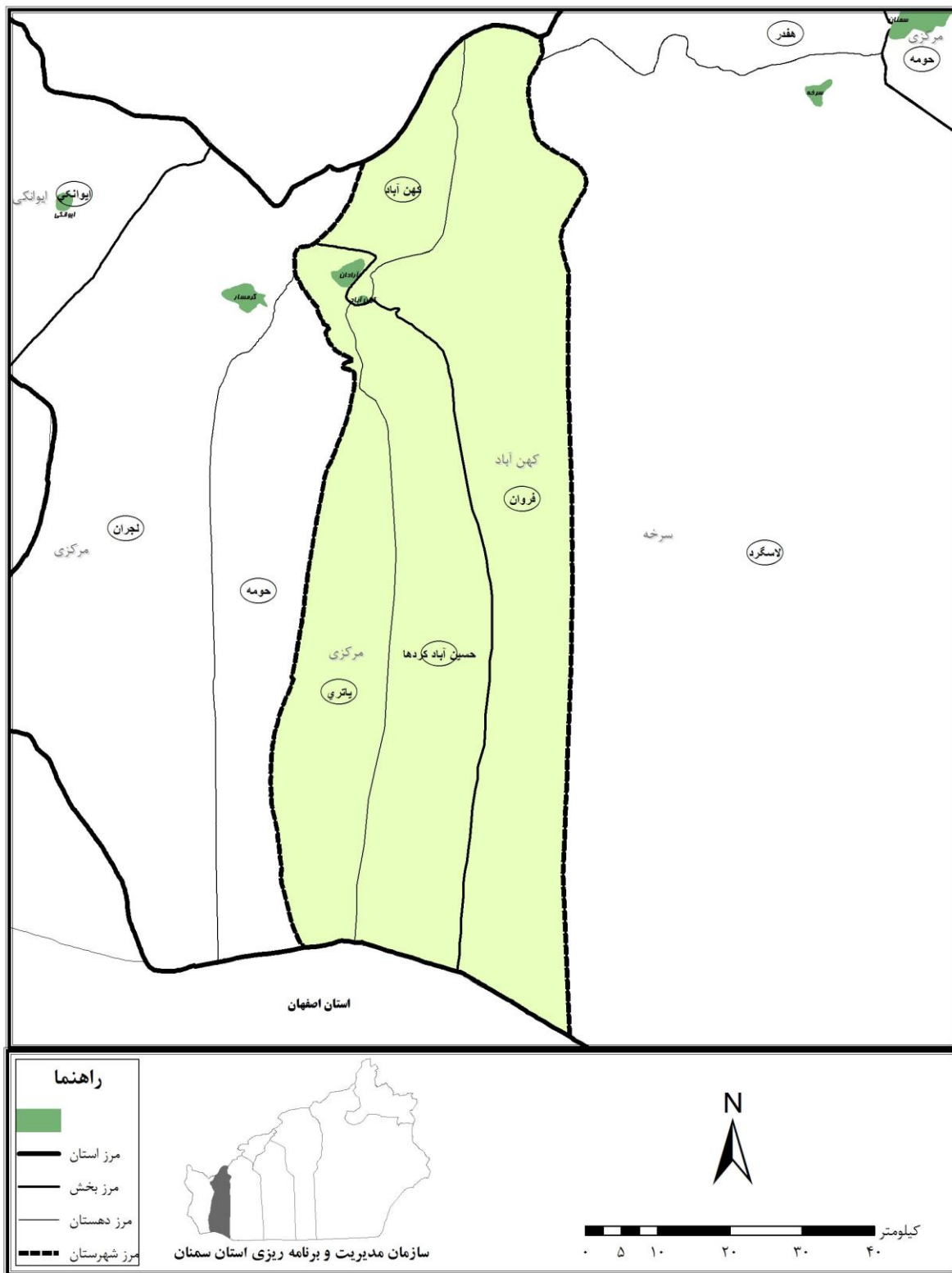
نقشه پراکندگی نقاط شهری استان سمنان
(به تفکیک شهرستان)

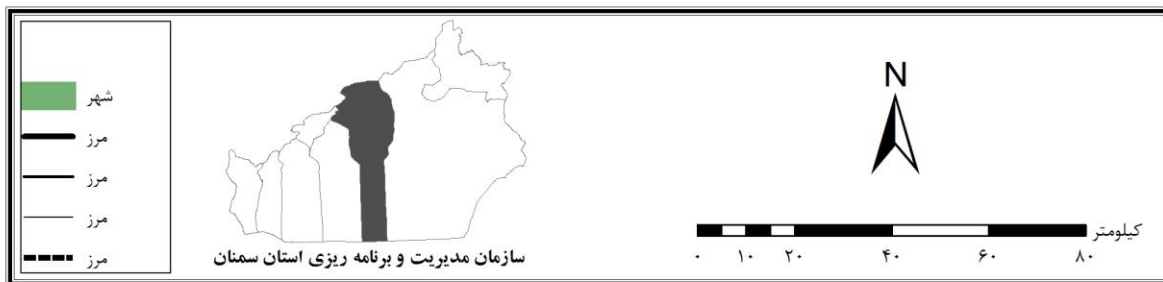
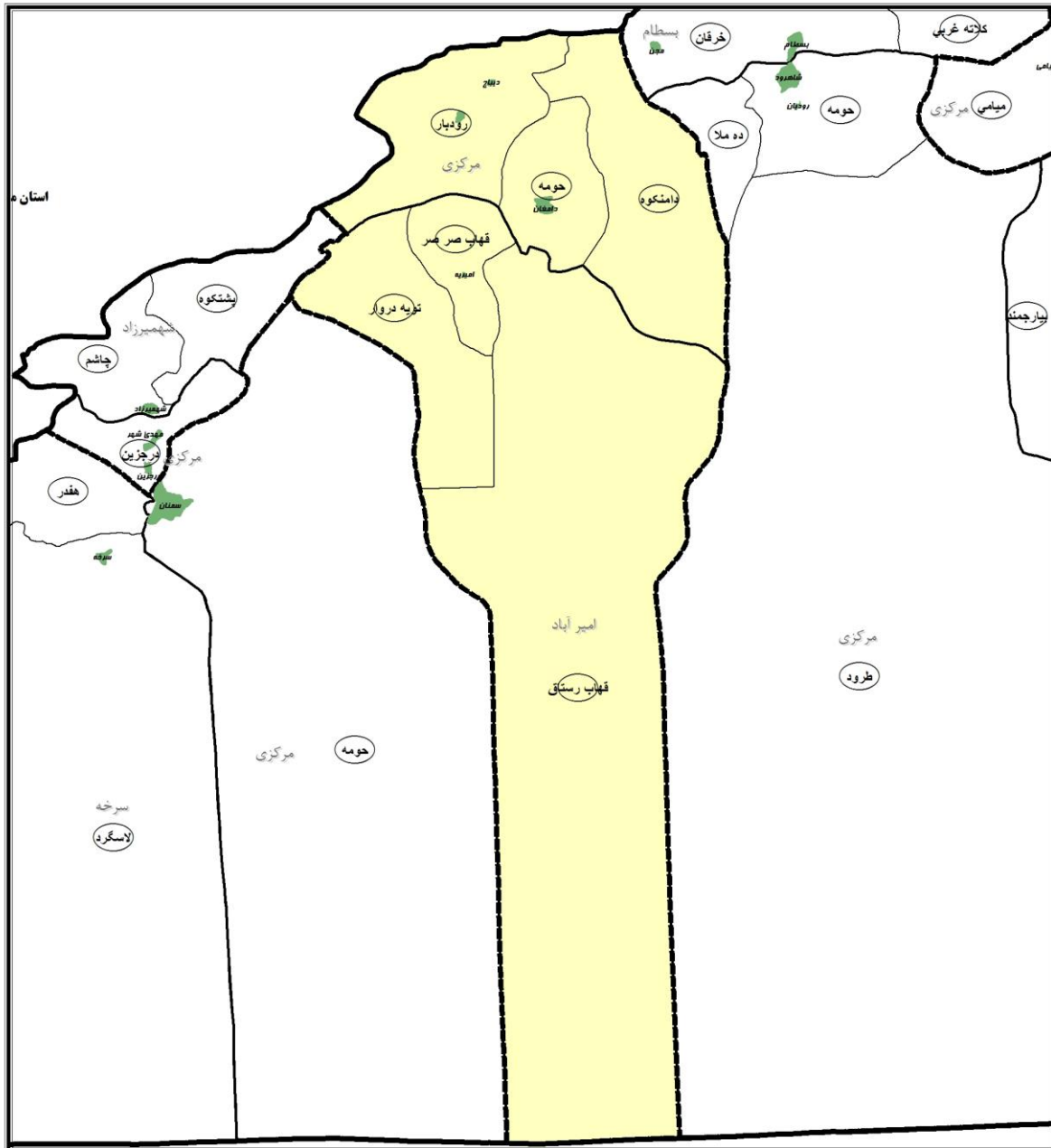
نقشه راههای اصلی و فرعی استان سمنان

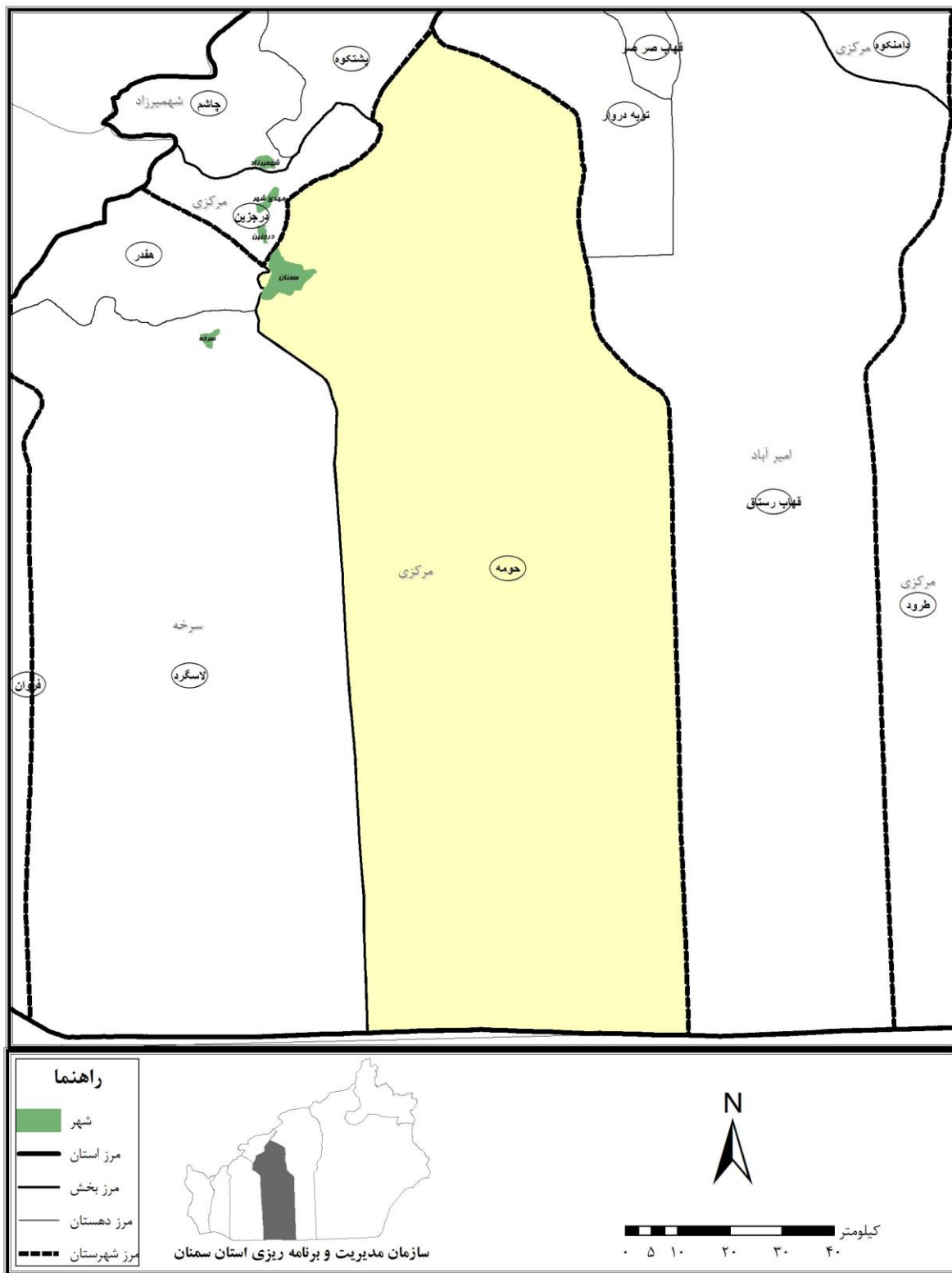
نقشه تقسیمات شهرستان آزادان
(به تفکیک شهرستان، بخش، دهستان)

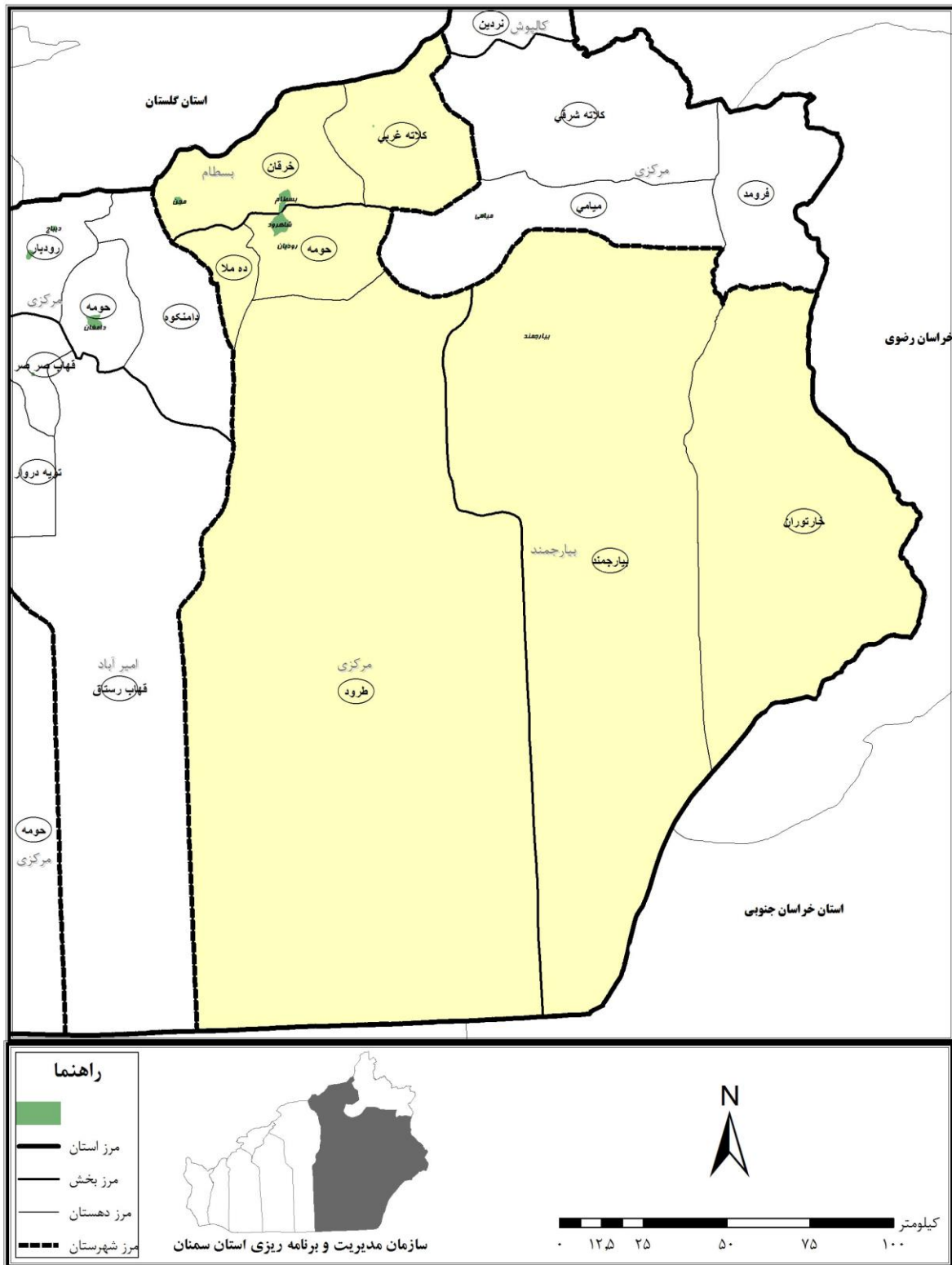
نقشه تقسیمات شهرستان دامغان
(به تفکیک شهرستان، بخش، دهستان)

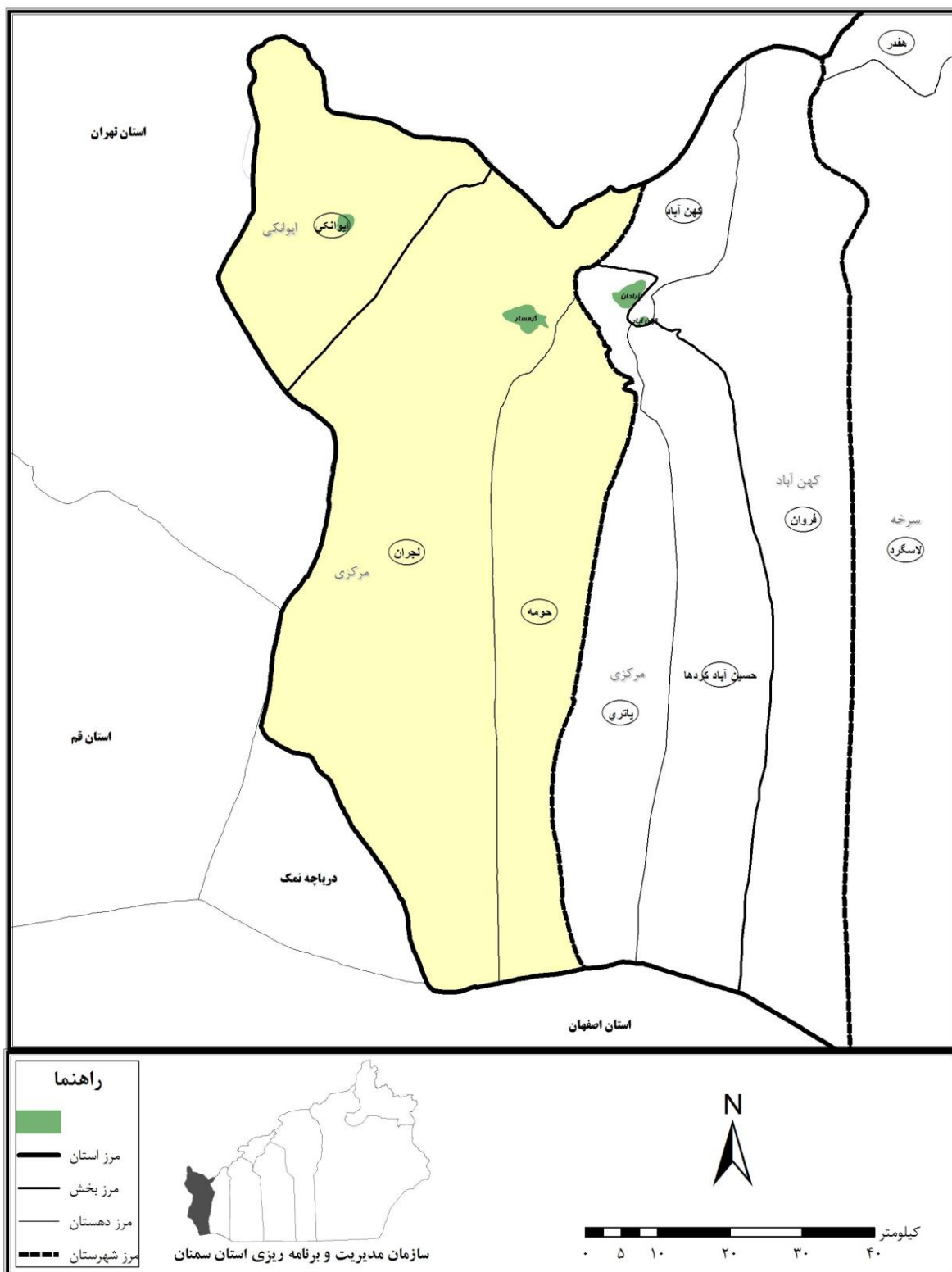
نقشه تقسیمات شهرستان سمنان
(به تفکیک شهرستان، بخش، دهستان)

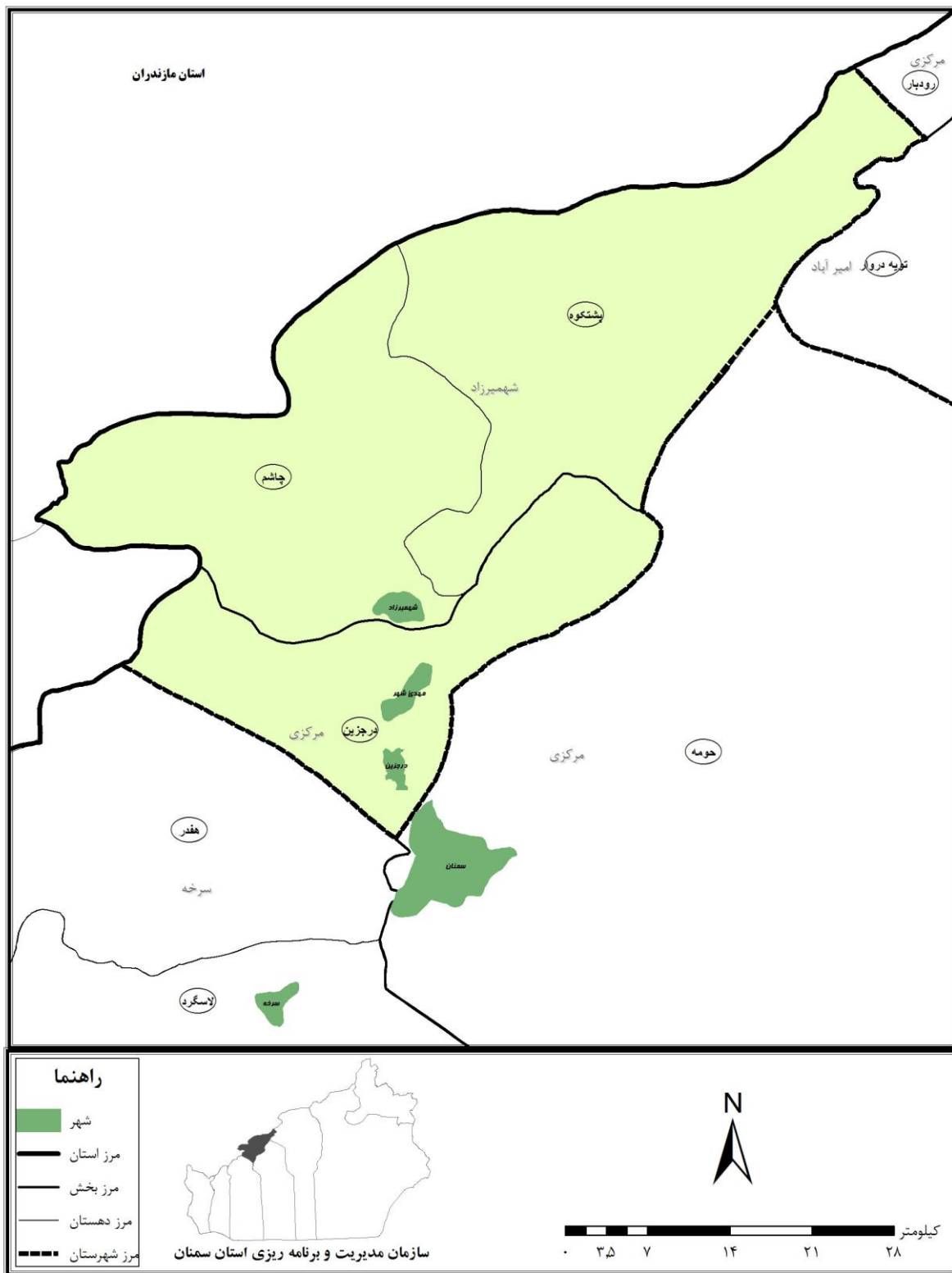
نقشه تقسیمات شهرستان شاهرود
(به تفکیک شهرستان، بخش، دهستان)

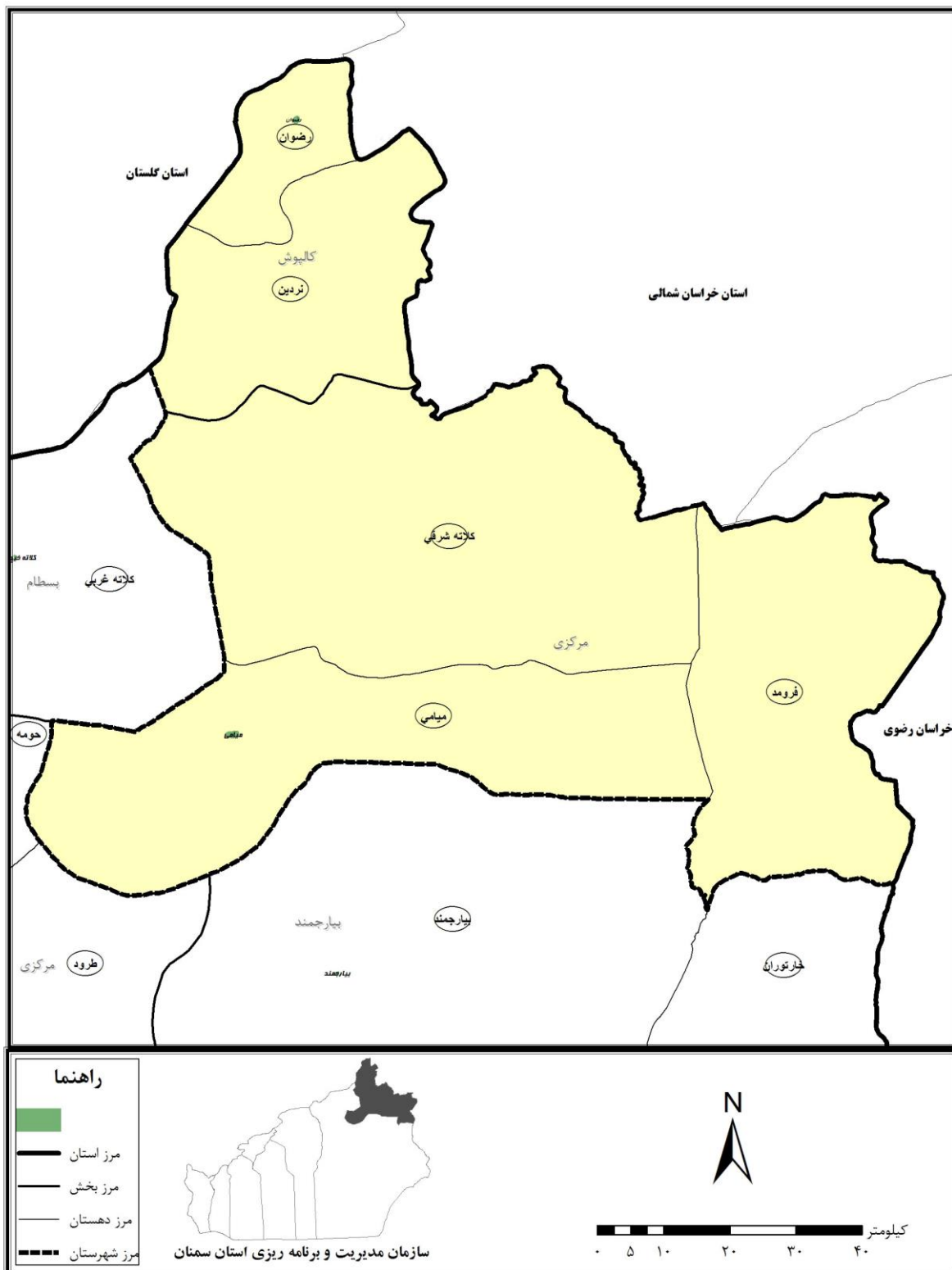
نقشه تقسیمات شهرستان گرمسار
(به تفکیک شهرستان، بخش، دهستان)

نقشه تقسیمات شهرستان مهدیشهر
(به تفکیک شهرستان، بخش، دهستان)

نقشه تقسیمات شهرستان میامی
(به تفکیک شهرستان، بخش، دهستان)

۴-۱- تقسیمات کشوری در محدوده استان سمنان : ۱۳۹۹

شهرستان و بخش	نام شهر	نام دهستان	تعداد آبادی		
			جمع	دارای سکنه	خالی از سکنه
کل استان.....	۲۱	۳۱	۲۲۲۱	۵۴۹	۱۶۷۲
شهرستان آرادان.....	۲	۴	۱۲۹	۵۲	۷۷
بخش مرکزی.....	آرادان	یاتری	۳۹	۱۹	۲۰
		حسین آباد کردها	۱۲	۸	۴
بخش کهن آباد.....	کهن آباد	کهن آباد	۶	۲	۴
		فروان	۷۲	۲۳	۴۹
شهرستان دامغان....	۴	۶	۵۳۲	۱۰۶	۴۲۶
بخش امیرآباد.....	امیریه	قهاب رستاق	۱۳۹	۳۶	۱۰۳
		قهاب صرصر	۵۵	۱۴	۴۱
		تویه دروار	۸۳	۷	۷۶
بخش مرکزی.....	دامغان	حومه	۹۲	۲۶	۶۶
		دامنکوه	۵۰	۱۴	۳۶
		رودبار	۱۱۳	۹	۱۰۴
شهرستان سرخه.....	۱	۲	۱۶۷	۲۰	۱۴۷
بخش سرخه.....	سرخه	لاسگرد	۱۱۹	۱۵	۱۰۴
		هفدر	۴۸	۵	۴۳
شهرستان سمنان.....	۱	۱	۲۳۴	۶۵	۱۶۹
بخش مرکزی.....	سمنان	حومه	۲۳۴	۶۵	۱۶۹
شهرستان شاهرود..	۶	۷	۴۴۵	۱۲۰	۳۲۵
بخش بسطام.....	بسطام	خرقان	۱۲۰	۳۲	۸۸
	مجن	کلاته غربی	۴۹	۵	۴۴
	کلاته خیج				
بخش بیارجمند.....	بیارجمند	بیارجمند	۵۷	۹	۴۸
		خارتوران	۶۰	۳۴	۲۶
بخش مرکزی.....	شاهرود	حومه	۶۸	۲۰	۴۸
	رودیان	ده ملا	۲۴	۸	۱۶
		طرود	۶۷	۱۲	۵۵

۱-۴- تقسیمات کشوری در محدوده استان سمنان : ۱۳۹۹ (دنباله)

شهرستان و بخش	نام شهر	نام دهستان	تعداد آبادی		
			جمع	دارای سکنه	خالی از سکنه
شهرستان گرمسار .. بخش ایوانکی	۲	۳	۲۲۰	۱۹	۱۳۱
	ایوانکی	ایوانکی	۷۴	۲۷	۴۷
	گرمسار	حومه	۴۶	۳۳	۱۳
		لجران	۱۰۰	۲۹	۷۱
شهرستان مهدیشهر بخش شه میرزاد	۳	۳	۲۱۳	۳۵	۱۷۸
	شه میرزاد	پشتکوه	۶۸	۱۷	۵۱
		چاشم	۱۰۲	۱۳	۸۹
	مهدیشهر درجزین	درجزین	۴۳	۵	۳۸
شهرستان میامی بخش مرکزی	۲	۵	۲۸۱	۶۲	۲۱۹
	میامی	میامی	۱۱۸	۲۰	۹۸
		فرومد	۴۹	۱۲	۳۷
		کلاته شرقی	۵۵	۱۸	۳۷
بخش کالپوش	رضوان	رضوان	۲۳	۸	۱۵
		نردین	۳۶	۴	۳۲

مأخذ: سازمان مدیریت و برنامه ریزی استان سمنان- معاونت آمار و اطلاعات

۵-۱- مشخصات ایستگاه‌های هواشناسی استان سمنان : ۱۳۹۹

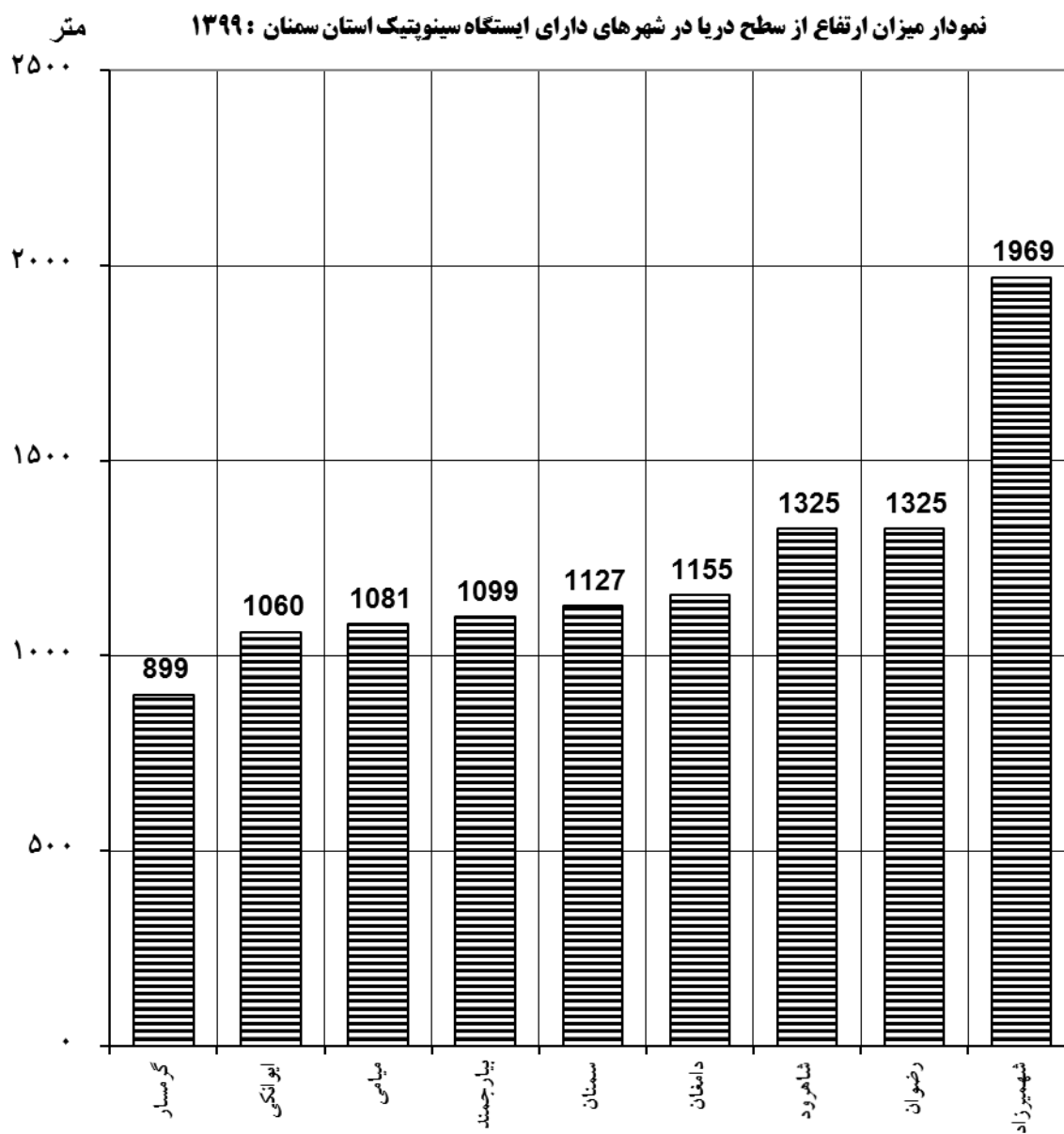
ایستگاه	نام شهر یا دهستان محل استقرار	نوع ایستگاه	سال تأسیس	ارتفاع از سطح دریا (متر)
ایستگاه دامغان.....	دامغان	سینوپتیک اصلی	۱۳۳۶	۱۱۵۵
ایستگاه امیریه.....	دامغان	اقلیم شناسی	۱۳۸۶	۱۱۷۰
ایستگاه حسینان.....	دامغان	اقلیم شناسی	۱۳۷۴	۹۲۰
ایستگاه سمنان.....	سمنان	سینوپتیک اصلی	۱۳۴۴	۱۱۲۷
ایستگاه شاهرود.....	شاهرود	سینوپتیک اصلی	۱۳۳۰	۱۳۲۵
ایستگاه میامی.....	میامی	سینوپتیک تکمیلی	۱۳۷۷	۱۰۸۱
ایستگاه بیارجمند.....	بیارجمند	سینوپتیک اصلی	۱۳۷۱	۱۰۹۹
ایستگاه نردین.....	میامی	اقلیم شناسی	۱۳۷۵	۱۴۱۵
ایستگاه احمدآباد.....	شاهرود(خوارتوران)	اقلیم شناسی	۱۳۷۵	۹۷۲
ایستگاه بسطام.....	شاهرود	اقلیم شناسی	۱۳۷۵	۱۳۶۶
ایستگاه رضوان.....	میامی	سینوپتیک تکمیلی	۱۳۷۵	۱۳۲۵
ایستگاه مجن.....	شاهرود	اقلیم شناسی	۱۳۷۶	۱۹۷۰
مرکز شه میرزاد.....	مهدیشهر	سینوپتیک تکمیلی	۱۳۸۹	۱۹۶۹
ایستگاه کوهان.....	میامی	اقلیم شناسی	۱۳۷۵	۱۰۰۴
ایستگاه باغستان.....	شاهرود(خوارتوران)	اقلیم شناسی	۱۳۷۵	۱۲۴۲
ایستگاه قلعه نوخرقان.....	شاهرود	اقلیم شناسی	۱۳۹۰	۱۴۹۰
ایستگاه گرمسار.....	گرمسار	سینوپتیک اصلی	۱۳۶۵	۸۹۹
ایستگاه ایوانکی.....	ایوانکی	سینوپتیک تکمیلی	۱۳۴۱	۱۰۶۰
ایستگاه آرادان.....	آرادان	اقلیم شناسی	۱۳۶۵	۹۶۴
ایستگاه مهدیشهر.....	مهدیشهر	اقلیم شناسی	۱۳۷۵	۱۵۶۵
ایستگاه فرومد.....	میامی	اقلیم شناسی	۱۳۹۰	۱۲۲۱
ایستگاه سرخه.....	سرخه	اقلیم شناسی	۱۳۹۱	۱۱۴۶
ایستگاه دیباج.....	دامغان	اقلیم شناسی	۱۳۹۳	۱۸۵۰
ایستگاه کلاته خبیج.....	شاهرود	اقلیم شناسی	۱۳۹۳	۱۴۹۰
ایستگاه فولاد محله.....	مهدیشهر	اقلیم شناسی	۱۳۹۶	۱۸۸۳

۱-۵- مشخصات ایستگاه های هواشناسی استان سمنان : ۱۳۹۹ (دنباله)

طول و عرض جغرافیایی						ایستگاه
عرض شمالی			طول شرقی			
درجه	دقیقه	ثانیه	درجه	دقیقه	ثانیه	
۳۶	۰۸	.	۵۴	۱۹	.	ایستگاه دامغان.....
۳۶	۰۵	.	۵۴	۱۲	.	ایستگاه امیریه.....
۳۵	۱۳	۳۵	۵۴	۳۳	۲۷	ایستگاه حسینان.....
۳۵	۳۵	.	۵۳	۲۵	.	ایستگاه سمنان.....
۳۶	۲۲	.	۵۴	۵۵	.	ایستگاه شاهرود.....
۳۶	۲۴	.	۵۵	۳۷	.	ایستگاه میامی.....
۳۶	۰۵	.	۵۵	۴۸	.	ایستگاه بیارجمند.....
۳۷	۰۲	۲۲	۵۵	۴۷	۲۹	ایستگاه نردین.....
۳۵	۴۵	۵۲	۵۶	۳۶	۰۲	ایستگاه احمدآباد.....
۳۶	۲۹	.	۵۵	۰۰	.	ایستگاه بسطام.....
۳۷	۱۲	.	۵۵	۴۷	.	ایستگاه رضوان.....
۳۶	۴۸	.	۵۴	۶۴	.	ایستگاه مجن.....
۳۵	۴۶	.	۵۳	۲۱	.	مرکز شه میرزاد.....
۳۶	۳۵	۱۶	۵۵	۵۲	۲۵	ایستگاه کوهان.....
۳۵	۳۶	.	۵۶	۴۷	.	ایستگاه باغستان.....
۳۶	۳۸	.	۵۵	۰۴	.	ایستگاه قلعه نوخرقان.....
۳۵	۱۴	.	۵۲	۲۱	.	ایستگاه گرمسار.....
۳۵	۲۰	.	۵۲	۰۴	.	ایستگاه ایوانکی.....
۳۵	۱۵	.	۵۲	۲۵	.	ایستگاه آرادان.....
۳۵	۵۳	۲۰	۵۳	۰۸	۵۳	ایستگاه مهدیشهر.....
۳۶	۳۰	۲۰	۵۶	۴۵	۳۸	ایستگاه فرومد.....
۳۵	۲۸	.	۵۳	۱۱	.	ایستگاه سرخه.....
۳۶	۲۶	۰۱	۵۴	۱۳	۲۹	ایستگاه دیباج.....
۳۶	۴۱	۲۲	۵۵	۱۷	۳۱	ایستگاه کلاته خیج.....
۳۶	۳	۲۹	۵۳	۴۲	۱۲	ایستگاه فولاد محله.....

مأخذ : اداره کل هواشناسی استان سمنان.

منبع: جدول 1-5

۱-۶- اطلاعات هواشناسی ایستگاه شهرهای استان برحسب ماه : ۱۳۹۹

شهر ایوانکی					ماه
دمای هوا (درجه سلسیوس)					
پایین ترین کمینه	بالا ترین بیشینه	میانگین	میانگین کمینه	میانگین بیشینه	
۳/۴	۲۵/۲	۱۴/۱	۹/۲	۱۹	فروردین.....
۱۱/۴	۳۴/۲	۲۲/۲	۱۶/۱	۲۸/۲	اردیبهشت.....
۱۵/۸	۴۲	۳۱/۲	۲۴/۶	۳۷/۷	خرداد.....
۲۰/۲	۴۲	۳۱/۱	۲۴/۵	۳۷/۷	تیر.....
۲۰/۴	۴۳/۴	۳۲/۷	۲۶	۳۹/۴	مرداد.....
۱۶/۶	۴۱/۴	۲۸/۳	۲۱/۹	۳۴/۷	شهریور.....
۱۰/۸	۳۴/۶	۲۱/۹	۱۶	۲۷/۸	مهر.....
۵/۸	۲۸	۱۷	۱۲	۲۱/۹	آبان.....
-۱/۲	۱۵/۸	۷/۲	۳/۹	۱۰/۵	آذر.....
-۴/۶	۱۷	۵/۹	۰/۵	۱۱/۳	دی.....
-۵/۸	۲۳/۲	۱۰/۵	۴/۸	۱۶/۳	بهمن.....
-۰/۸	۲۴/۶	۱۰/۱	۵/۴	۱۴/۷	اسفند.....

شهر ایوانکی								ماه
حداکثر سرعت وزش باد (متر بر ثانیه)		تعداد ساعات آفتابی (ساعت)	تعداد روزهای همراه با گرد و غبار ^(۱)	تعداد روزهای یخبندان	رطوبت نسبی (درصد)	حداکثر بارندگی در یک روز (میلیمتر)	بارندگی ماهانه (میلیمتر)	
سمت	سرعت							
	۲۴۰	۱۸	۲۱۶/۲	۱	۵۶	۳۸	۱۱۱/۵	فروردین.....
	۲۷۰	۲۰	۲۹۰/۶	۰	۳۴	۷	۲۱	اردیبهشت.....
	۲۱۰	۱۵	۳۶۹/۹	۰	۱۸	۰	۰	خرداد.....
	۲۷۰	۱۱	۳۴۹/۴	۰	۲۵	۰	۰	تیر.....
	۱۲۰	۱۴	۳۴۷/۷	۰	۲۷	۰	۰	مرداد.....
	۲۷۰	۱۲	۳۳۵	۰	۲۸	۰	۰	شهریور.....
	۲۷۰	۱۵	۲۷۴/۲	۰	۳۴	۰/۷	۱/۹	مهر.....
	۲۷۰	۱۳	۲۱۴/۹	۱	۴۴	۱۴	۱۶/۶	آبان.....
	۹۰	۹	۱۱۲/۶	۰	۸۰	۱۳/۳	۵۵/۳	آذر.....
	۲۴۰	۱۰	۲۳۷	۰	۵۴	۸	۹/۸	دی.....
	۲۷۰	۱۲	۲۱۴/۹	۰	۴۵	۱/۳	۳/۶	بهمن.....
	۲۷۰	۲۱	۲۲۸	۰	۳۷	۱۶/۲	۲۷/۵	اسفند.....

۱-۶- اطلاعات هواشناسی ایستگاه شهرهای استان برحسب ماه : ۱۳۹۹ (دنباله)

شهر بیارجمند					ماه
دمای هوا (درجه سلسیوس)					
پایین ترین کمینه	بالاترین بیشینه	میانگین	میانگین کمینه	میانگین بیشینه	
-۱	۲۳/۶	۱۱/۵	۶/۷	۱۶/۳	فروردین.....
۸/۲	۳۲	۱۹/۷	۱۳	۲۶/۴	اردیبهشت.....
۱۴	۴۱	۲۸/۳	۲۱	۳۵/۶	خرداد.....
۱۷/۴	۲۹	۲۸/۴	۲۲/۳	۳۴/۵	تیر.....
۱۹	۳۹/۲	۲۸/۹	۲۲/۴	۳۵/۴	مرداد.....
۱۲	۴۰/۲	۲۳/۵	۱۶/۷	۳۰/۳	شهریور.....
۱/۶	۳۰/۸	۱۶/۶	۹/۲	۲۴/۱	مهر.....
-۲/۴	۲۵/۲	۱۲/۱	۴/۸	۱۹/۴	آبان.....
-۷/۴	۱۴/۲	۴/۸	۰/۵	۹	آذر.....
-۱۰	۱۴/۵	۱/۸	-۵/۳	۸/۹	دی.....
-۱۱/۸	۲۱/۴	۶/۵	-۱/۳	۱۴/۳	بهمن.....
-۱۱/۲	۲۵/۵	۷/۸	۰/۷	۱۴/۹	اسفند.....

شهر بیارجمند								ماه	
حداکثر سرعت وزش باد (متر بر ثانیه)		تعداد ساعات آفتابی (ساعت)	تعداد روزهای همراه با گرد و غبار ^(۱)	تعداد روزهای یخبندان	رطوبت نسبی (درصد)	حداکثر بارندگی در یک روز (میلیمتر)	بارندگی ماهانه (میلیمتر)		
سمت	سرعت								
	۳۶۰	۱۰	۱۸۵/۸	۰	۱	۶۵	۳۱/۴	۸۵/۳	فروردین.....
	۲۷۰	۱۰	۲۹۶/۹	۱	۰	۵۲	۴/۹	۱۰/۱	اردیبهشت.....
	۳۶۰	۱۰	۳۸۴/۶	۰	۰	۳۲	۰	۰	خرداد.....
	۳۰	۱۲	۳۷۱/۱	۰	۰	۳۲	۰	۰	تیر.....
	۳۳۰	۱۲	۳۵۴/۹	۰	۰	۳۸	۰/۲	۰/۲	مرداد.....
	۳۶۰	۱۱	۳۴۵/۱	۰	۰	۳۸	۰/۱	۰/۱	شهریور.....
	۳۴۰	۱۲	۲۹۶/۲	۰	۰	۳۹	۰/۷	۰/۷	مهر.....
	۳۴۰	۷	۲۳۹/۸	۰	۴	۴۵	۱/۳	۱/۳	آبان.....
	۳۳۰	۷	۱۱۸/۹	۰	۱۱	۶۷	۱۱/۳	۱۱/۳	آذر.....
	۲۷۰	۱۳	۲۳۰/۱	۲	۲۹	۵۶	۵/۳	۵/۳	دی.....
	۲۹۰	۱۴	۲۲۸/۷	۰	۱۵	۴۹	۸/۴	۸/۴	بهمن.....
	۳۶۰	۹	۲۴۰/۲	۱	۱۳	۵۰	۱۹/۹	۱۹/۹	اسفند.....

سالنامه آماری استان سمنان - ۱۳۹۹ ————— ۱- سرزمین، آب و هوا

۱-۶- اطلاعات هواشناسی ایستگاه شهرهای استان برحسب ماه : ۱۳۹۹ (دنباله)

شهر دامغان					ماه
دمای هوا (درجه سلسیوس)					
پایین ترین کمینه	بالاترین بیشینه	میانگین	میانگین کمینه	میانگین بیشینه	
-۰/۶	۲۴/۲	۱۲/۳	۷/۳	۱۷/۳	فروردین.....
۸/۶	۳۱	۲۰/۲	۱۴/۲	۲۶/۲	اردیبهشت.....
۱۳	۴۰/۸	۲۸/۲	۲۰/۸	۳۵/۷	خرداد.....
۱۷/۶	۳۹/۴	۲۸/۲	۲۱/۶	۳۴/۷	تیر.....
۱۶/۶	۴۰/۸	۲۹	۲۲/۳	۳۵/۸	مرداد.....
۱۲/۴	۴۰	۲۴/۳	۱۷/۶	۳۱	شهریور.....
۵/۴	۳۲	۱۸/۱	۱۱/۷	۲۴/۶	مهر.....
۰	۲۵/۶	۱۳/۲	۷/۱	۱۹/۳	آبان.....
-۵/۸	۱۳/۶	۵/۷	۲/۱	۹/۳	آذر.....
-۸/۴	۱۳/۸	۲/۵	-۳	۸/۴	دی.....
-۹/۲	۱۸/۶	۶/۷	۰/۷	۱۲/۸	بهمن.....
-۹	۲۲/۸	۸/۶	۲/۳	۱۴/۹	اسفند.....

شهر دامغان								ماه
حداکثر سرعت وزش باد (متر بر ثانیه)		ساعات آفتابی (ساعت)	تعداد روزهای همراه با گرد و غبار ^(۱)	تعداد روزهای یخبندان	رطوبت نسبی (درصد)	حداکثر بارندگی در یک روز (میلیمتر)	بارندگی ماهانه (میلیمتر)	
سمت	سرعت							
	۲۷۰	۱۹۳/۸	۰	۱	۵۶	۳۴/۲	۷۲	فروردین.....
	۳۶۰	۲۸۳/۶	۰	۰	۳۹	۶/۱	۱۳/۹	اردیبهشت.....
	۳۲۰	۳۶۵	۰	۰	۲۴	۰/۶	۰/۶	خرداد.....
	۳۳۰	۳۴۸/۶	۰	۰	۳۰	۱/۹	۲/۳	تیر.....
	۳۲۰	۳۵۱/۴	۰	۰	۳۵	۱/۷	۴/۵	مرداد.....
	۳۲۰	۳۳۲/۳	۰	۰	۳۴	۲	۲/۹	شهریور.....
	۳۲۰	۲۷۹/۵	۰	۰	۳۸	۳/۹	۵/۳	مهر.....
	۳۲۰	۲۲۲/۳	۰	۱	۴۱	۴/۳	۴/۳	آبان.....
	۳۲۰	۱۱۵/۳	۰	۹	۶۳	۱۰/۴	۱۳/۴	آذر.....
	۳۲۰	۲۱۵	۰	۲۷	۵۴	۳/۹	۴	دی.....
	۳۳۰	۲۰۷/۱	۰	۱۳	۴۴	۲/۴	۳/۴	بهمن.....
	۳۲۰	۲۲۴/۶	۱	۱۰	۴۲	۵/۸	۷/۸	اسفند.....

سالنامه آماری استان سمنان - ۱۳۹۹

۱- سرزمین، آب و هوا

۱-۶- اطلاعات هواشناسی ایستگاه شهرهای استان برحسب ماه : ۱۳۹۹ (دنباله)

شهر رضوان					ماه
دمای هوا (درجه سلسیوس)					
پایین ترین کمینه	بالاترین بیشینه	میانگین	میانگین کمینه	میانگین بیشینه	
-۷/۵	۲۱/۴	۶/۶	۲/۲	۱۱	فروردین.....
۲	۲۶/۲	۱۳/۱	۶/۸	۱۹/۴	اردیبهشت.....
۷/۸	۳۶	۱۹/۸	۱۱/۹	۲۷/۸	خرداد.....
۱۰/۲	۳۴	۱۹/۹	۱۳/۷	۲۶/۱	تیر.....
۱۰	۳۴/۴	۲۰/۳	۱۴/۹	۲۵/۷	مرداد.....
۶	۳۰/۴	۱۶/۷	۱۰/۴	۲۳	شهریور.....
-۲	۲۶	۱۲	۵/۱	۱۸/۹	مهر.....
-۵/۶	۲۵	۹/۴	۳/۴	۱۵/۳	آبان.....
-۱۲	۱۳/۸	۰/۷	-۲/۶	۴/۱	آذر.....
-۱۲	۱۱	۰/۲	-۴/۶	۴/۹	دی.....
-۱۲/۶	۱۸/۴	۴/۴	-۱/۴	۱۰/۳	بهمن.....
-۱۴	۲۰	۱/۹	-۳/۴	۷/۲	اسفند.....

شهر رضوان								ماه
حداکثر سرعت وزش باد (متر بر ثانیه)		تعداد ساعات آفتابی (ساعت)	تعداد روزهای همراه با گرد و غبار ^(۱)	تعداد روزهای یخبندان	رطوبت نسبی (درصد)	حداکثر بارندگی در یک روز (میلیمتر)	بارندگی ماهانه (میلیمتر)	
سمت	سرعت							
۱۱۰	۱۶	۱۴۸/۳	۰	۸	۷۷۹	۱۵/۹	۸۷	فروردین.....
۲۹۰	۱۷	۲۳۹/۱	۰	۰	۶۹	۳۱/۴	۷۳	اردیبهشت.....
۳۰۰	۱۲	۳۵۶/۲	۰	۰	۵۵	۳	۳	خرداد.....
۳۰۰	۱۶	۳۲۵/۳	۰	۰	۶۱	۲۲/۹	۲۸/۸	تیر.....
۲۸۰	۱۴	۲۷۸/۸	۰	۰	۷۱	۸/۳	۱۸/۶	مرداد.....
۲۹۰	۱۲	۲۹۶/۳	۰	۰	۶۲	۵/۷	۷/۹	شهریور.....
۲۷۰	۱۵	۲۴۳/۷	۰	۴	۶۱	۱۲/۹	۲۱/۵	مهر.....
۲۷۰	۱۲	۲۰۵/۴	۰	۵	۶۳	۶/۶	۲۰/۶	آبان.....
۲۷۰	۱۶	۹۹/۷	۲	۲۲	۸۳	۲۵	۹۶/۴	آذر.....
۲۹۰	۲۰	۲۰۴/۸	۲	۲۷	۶۴	۹/۵	۲۵/۲	دی.....
۲۹۰	۲۴	۲۱۷/۴	۰	۱۵	۵۸	۶	۱۵/۵	بهمن.....
۲۸۰	۱۹	۱۶۷/۷	۱	۲۳	۷۰	۳۰/۵	۴۶/۶	اسفند.....

سالنامه آماری استان سمنان - ۱۳۹۹

۱- سرزمین، آب و هوا

۱-۶- اطلاعات هواشناسی ایستگاه شهرهای استان برحسب ماه : ۱۳۹۹ (دنباله)

شهر سمنان					ماه
دمای هوا (درجه سلسیوس)					
پایین ترین کمینه	بالاترین بیشینه	میانگین	میانگین کمینه	میانگین بیشینه	
۳/۲	۲۴/۴	۱۳/۵	۸/۷	۱۸/۳	فروردین.....
۱۰/۲	۳۲/۲	۲۱/۳	۱۵/۵	۲۷/۱	اردیبهشت.....
۱۵	۴۰/۴	۳۰/۴	۲۴	۳۶/۷	خرداد.....
۲۱/۸	۳۹/۶	۳۰/۷	۲۴/۸	۳۶/۵	تیر.....
۲۱/۸	۴۱	۳۲/۲	۲۶/۴	۳۸/۱	مرداد.....
۱۷/۴	۴۱	۲۶/۶	۲۰/۷	۳۲/۵	شهریور.....
۹	۳۲/۸	۲۰/۳	۱۴/۶	۲۶/۱	مهر.....
۳	۲۵/۶	۱۵/۱	۹/۹	۲۰/۲	آبان.....
-۲/۴	۱۵	۶/۵	۳/۳	۹/۸	آذر.....
-۴/۴	۱۵	۴/۲	-۱/۳	۹/۶	دی.....
-۶	۲۲/۲	۸/۶	۳	۱۴/۲	بهمن.....
-۴/۲	۲۵	۹/۷	۳/۹	۱۵/۵	اسفند.....

شهر سمنان								ماه
حداکثر سرعت وزش باد (متر بر ثانیه)		تعداد ساعات آفتابی (ساعت)	تعداد روزهای همراه با گرد و غبار ^(۱)	تعداد روزهای یخبندان	رطوبت نسبی (درصد)	حداکثر بارندگی در یک روز (میلیمتر)	بارندگی ماهانه (میلیمتر)	
سمت	سرعت							
۲۸۰	۱۶	۲۰۵/۶	۰	۰	۵۵	۸	۵۰/۲	فروردین.....
۲۹۰	۱۸	۲۸۸/۸	۲	۰	۳۶	۷/۶	۲۵/۸	اردیبهشت.....
۳۶۰	۱۳	۳۶۲/۱	۰	۰	۱۶	۰	۰	خرداد.....
۳۶۰	۱۲	۳۲۸/۸	۰	۰	۲۱	۰	۰	تیر.....
۶۰	۱۲	۳۴۳/۱	۰	۰	۲۳	۰/۹	۱	مرداد.....
۳۳۰	۱۲	۳۱۷/۷	۰	۰	۲۳	۰	۰	شهریور.....
۳۵۰	۱۲	۲۸۴/۷	۰	۰	۲۵	۰/۳	۰/۳	مهر.....
۳۵۰	۹	۲۲۶	۰	۰	۳۸	۲/۸	۵/۸	آبان.....
۵۰	۸	۹۹/۷	۰	۴	۷۶	۱۰/۶	۲۶	آذر.....
۲۴۰	۸	۲۳۳/۱	۰	۱۹	۵۸	۱۰/۴	۱۱/۸	دی.....
۳۴۰	۱۴	۲۳۰/۳	۰	۸	۳۸	۰/۱	۰/۳	بهمن.....
۱۰	۱۴	۲۳۱/۳	۱	۵	۳۸	۱۲/۸	۱۴/۹	اسفند.....

۱-۶- اطلاعات هواشناسی ایستگاه شهرهای استان برحسب ماه : ۱۳۹۹ (دنباله)

شهر شاهرود					ماه
دمای هوا (درجه سلسیوس)					
پایین ترین کمینه	بالاترین بیشینه	میانگین	میانگین کمینه	میانگین بیشینه	
-۲	۲۲/۲	۱۰/۲	۵/۵	۱۴/۹	فروردین.....
۵/۲	۲۹/۴	۱۷/۷	۱۱/۶	۲۳/۸	اردیبهشت.....
۱۰/۶	۳۸	۲۶/۶	۲۰	۳۳/۲	خرداد.....
۱۶	۳۶/۲	۲۵/۷	۱۹/۹	۳۱/۵	تیر.....
۱۵/۸	۳۷/۸	۲۶/۹	۲۰/۷	۳۳/۱	مرداد.....
۱۱/۶	۳۸/۴	۲۲/۳	۱۶/۱	۲۸/۵	شهریور.....
۴/۴	۲۹/۶	۱۶/۵	۱۰/۳	۲۲/۷	مهر.....
-۱/۲	۲۳/۶	۱۱/۹	۶/۲	۱۷/۶	آبان.....
-۵/۴	۱۳/۸	۴/۴	۰/۷	۸/۱	آذر.....
-۷/۲	۱۳/۴	۲/۳	-۳	۷/۷	دی.....
-۹/۴	۱۸/۲	۶	۰/۵	۱۱/۶	بهمن.....
-۸/۶	۲۱	۶/۹	۱/۳	۱۲/۴	اسفند.....

شهر شاهرود								ماه
حداکثر سرعت وزش باد (متر بر ثانیه)		تعداد ساعات آفتابی (ساعت)	تعداد روزهای همراه با گرد و غبار ^(۱)	تعداد روزهای یخبندان	رطوبت نسبی (درصد)	حداکثر بارندگی در یک روز (میلیمتر)	بارندگی ماهانه (میلیمتر)	
سمت	سرعت							
۲۳۰	۱۷	۱۶۹/۱	۰	۱	۶۱	۱۵/۷	۵۸/۶	فروردین.....
۲۹۰	۱۸	۲۸۷/۶	۰	۰	۵۰	۳۶/۲	۶۰/۶	اردیبهشت.....
۲۵۰	۲۰	۳۶۲	۰	۰	۲۶	۰	۰	خرداد.....
۳۵۰	۱۶	۳۶۲/۱	۰	۱	۳۵	۰/۵	۰/۷	تیر.....
۱۰۰	۱۸	۳۵۶/۳	۰	۰	۴۲	۴/۶	۵/۵	مرداد.....
۲۰	۱۶	۳۳۸/۳	۰	۰	۴۴	۸/۴	۸/۴	شهریور.....
۳۰۰	۲۱	۲۹۴/۱	۰	۰	۴۴	۸/۱	۱۹/۲	مهر.....
۳۰	۱۰	۲۴۴/۹	۰	۳	۴۷	۶/۲	۶/۲	آبان.....
۲۹۰	۹	۱۲۲	۰	۱۰	۶۶	۷/۱	۹/۱	آذر.....
۲۹۰	۲۱	۲۴۱/۱	۰	۲۵	۵۶	۷/۵	۸	دی.....
۳۰۰	۲۵	۲۳۱/۱	۰	۱۱	۴۹	۴	۲/۹	بهمن.....
۲۶۰	۲۳	۲۲۶/۶	۰	۱۳	۵۰	۲۷/۱	۲۹/۹	اسفند.....

۱-۶- اطلاعات هواشناسی ایستگاه شهرهای استان برحسب ماه : ۱۳۹۹ (دنباله)

شهر شه‌میرزاد					ماه
دمای هوا (درجه سلسیوس)					
پایین ترین کمینه	بالاترین بیشینه	میانگین	میانگین کمینه	میانگین بیشینه	
-۳	۱۷/۴	۶/۹	۲/۴	۱۱/۳	فروردین.....
۴/۵	۲۴/۲	۱۴/۲	۹	۱۹/۴	اردیبهشت.....
۷/۴	۳۳	۲۲/۵	۱۶	۲۹/۱	خرداد.....
۱۳/۸	۳۱/۸	۲۲/۷	۱۶/۹	۲۸/۴	تیر.....
۱۵/۶	۳۳/۴	۲۴/۵	۱۸/۶	۳۰/۴	مرداد.....
۱۰/۹	۳۳/۲	۱۹/۷	۱۳/۸	۲۵/۷	شهریور.....
۲/۲	۲۶	۱۴/۲	۸/۴	۲۰	مهر.....
-۲	۲۰/۱	۹/۴	۴/۳	۱۴/۶	آبان.....
-۷/۲	۱۱/۳	۱/۸	-۱/۳	۴/۹	آذر.....
-۷/۹	۱۱/۴	۱/۱	-۴/۳	۶/۵	دی.....
-۱۲/۶	۱۶	۴	-۱/۷	۹/۸	بهمن.....
-۸/۶	۱۸/۴	۴/۳	-۱	۹/۷	اسفند.....

شهر شه‌میرزاد								ماه	
حداکثر سرعت وزش باد (متر بر ثانیه)		تعداد ساعات آفتابی (ساعت)	تعداد روزهای همراه با گرد و غبار ^(۱)	تعداد روزهای یخبندان	رطوبت نسبی (درصد)	حداکثر بارندگی در یک روز (میلیمتر)	بارندگی ماهانه (میلیمتر)		
سمت	سرعت								
	۳۴۰	۲۴	۱۶۸/۹	۰	۴	۷۲	۱۲	۸۲/۴	فروردین.....
	۳۴۰	۲۷	۲۴۷/۵	۰	۰	۵۵	۲۲/۲	۴۶/۸	اردیبهشت.....
	۳۵۰	۱۹	۳۳۶/۴	۰	۰	۳۴	۱/۶	۱/۶	خرداد.....
	۳۵۰	۲۳	۳۱۳/۸	۰	۰	۴۳	۱/۳	۴/۲	تیر.....
	۳۵۰	۱۶	۳۰۷/۳	۰	۰	۴۴	۲/۶	۳/۳	مرداد.....
	۳۵۰	۱۷	۲۷۸/۵	۰	۰	۴۳	۰/۸	۰/۸	شهریور.....
	۳۵۰	۲۵	۲۴۴/۲	۰	۰	۴۶	۵/۵	۱۰/۶	مهر.....
	۳۳۰	۱۷	۱۸۶/۲	۰	۴	۵۵	۳/۸	۶/۳	آبان.....
	۳۳۰	۱۸	۹۷/۹	۰	۲۰	۸۳	۱۶/۲	۴۵/۹	آذر.....
	۳۳۰	۲۸	۲۲۹/۱	۱	۲۹	۵۵	۴/۹	۵/۲	دی.....
	۳۱۰	۳۰	۲۱۰/۷	۰	۱۸	۵۶	۷	۹	بهمن.....
	۳۲۰	۳۰	۱۹۱/۳	۲	۱۹	۵۶	۱۴/۷	۱۸/۷	اسفند.....

۱-۶- اطلاعات هواشناسی ایستگاه شهرهای استان برحسب ماه : ۱۳۹۹ (دنباله)

شهر گرمسار					ماه
دمای هوا (درجه سلسیوس)					
پایین ترین کمینه	بالاترین بیشینه	میانگین	میانگین کمینه	میانگین بیشینه	
۴	۲۵/۲	۱۴/۵	۹/۶	۱۹/۳	فروردین.....
۱۱/۴	۳۴	۲۲/۳	۱۶/۲	۲۸/۴	اردیبهشت.....
۱۳/۲	۴۲	۳۱/۲	۲۴/۱	۳۸/۴	خرداد.....
۲۲	۴۱/۸	۳۱/۶	۲۵/۲	۳۸	تیر.....
۲۲/۶	۴۲/۸	۳۳/۵	۲۷/۱	۳۹/۹	مرداد.....
۱۴	۴۲	۲۷/۹	۲۱/۴	۳۴/۳	شهریور.....
۷/۴	۳۴	۲۱/۲	۱۴/۵	۲۷/۹	مهر.....
۵/۴	۲۷/۶	۱۵/۹	۱۰	۲۱/۹	آبان.....
-۱/۲	۱۸	۷/۵	۴/۲	۱۰/۸	آذر.....
-۴/۴	۱۶/۶	۴/۷	-۰/۷	۱۰/۲	دی.....
-۵	۲۴/۲	۹/۴	۳	۱۵/۹	بهمن.....
-۱	۲۵/۲	۱۱/۳	۵/۴	۱۷/۲	اسفند.....

شهر گرمسار								ماه
حداکثر سرعت وزش باد (متر بر ثانیه)		تعداد روزهای همراه با گرد و غبار ^(۱)	تعداد روزهای یخبندان	رطوبت نسبی (درصد)	حداکثر بارندگی در یک روز (میلیمتر)	بارندگی ماهانه (میلیمتر)		
سمت	سرعت	ساعات آفتابی (ساعت)						
	۲۹۰	۲۵	۲۲۰/۸	۱	۵۹	۵۲/۶	۱۱۹/۳	فروردین.....
	۳۶۰	۲۱	۳۰۱/۶	۰	۴۰	۵/۴	۱۶	اردیبهشت.....
	۲۳۰	۲۱	۳۷۸/۶	۰	۲۲	۰	۰	خرداد.....
	۲۷۰	۱۵	۳۵۶/۳	۰	۲۶	۰	۰	تیر.....
	۳۶۰	۱۲	۳۶۲/۱	۰	۲۷	۰/۱	۰/۱	مرداد.....
	۲۹۰	۱۵	۳۴۴/۹	۰	۳۱	۰	۰	شهریور.....
	۳۶۰	۱۵	۲۸۱/۲	۰	۳۳	۱/۴	۱/۵	مهر.....
	۳۱۰	۱۳	۲۱۹/۶	۰	۴۷	۶/۲	۹/۸	آبان.....
	۳۱۰	۱۱	۱۰۵/۸	۰	۷۹	۱۰/۱	۴۱/۹	آذر.....
	۲۷۰	۱۵	۲۳۲/۶	۰	۶۳	۶/۵	۱۲/۴	دی.....
	۳۰۰	۲۰	۲۱۸/۹	۰	۴۴	۱/۲	۲	بهمن.....
	۳۰۰	۲۰	۲۳۴/۳	۲	۴۰	۳/۳	۶/۳	اسفند.....

۱-۶- اطلاعات هواشناسی ایستگاه شهرهای استان برحسب ماه : ۱۳۹۹ (دنباله)

شهر میامی					ماه
دمای هوا (درجه سلسیوس)					
پایین ترین کمینه	بالاترین بیشینه	میانگین	میانگین کمینه	میانگین بیشینه	
-۲/۴	۲۴/۲	۱۱/۱	۶/۲	۱۵/۹	فروردین.....
۷/۶	۳۱/۸	۱۸/۷	۱۲/۳	۲۵/۱	اردیبهشت.....
۱۱/۲	۴۰/۸	۲۷	۱۹	۳۵	خرداد.....
۱۷	۳۸/۸	۲۶/۸	۲۰/۳	۳۳/۳	تیر.....
۱۶/۴	۳۹/۸	۲۷/۳	۲۰/۵	۳۴/۲	مرداد.....
۱۱/۸	۴۰/۲	۲۲/۸	۱۵/۹	۲۹/۶	شهریور.....
۳/۲	۳۰	۱۶/۴	۹/۴	۲۳/۴	مهر.....
-۲	۲۴/۲	۱۲/۱	۵/۶	۱۸/۶	آبان.....
-۷/۸	۱۲/۸	۴/۷	۰/۵	۸/۹	آذر.....
-۸/۴	۱۴/۲	۲/۱	-۴	۸/۱	دی.....
-۱۰/۲	۱۹/۴	۶/۴	-۰/۴	۱۳/۲	بهمن.....
-۱۱/۶	۲۱/۸	۷/۱	۷/۱	۱۳/۵	اسفند.....

شهر میامی								ماه	
حداکثر سرعت وزش باد (متر بر ثانیه)		ساعات	تعداد روزهای همراه با گرد و غبار ^(۱)	تعداد روزهای یخبندان	رطوبت نسبی (درصد)	حداکثر بارندگی در یک روز (میلیمتر)	بارندگی ماهانه (میلیمتر)		
سمت	سرعت	آفتابی (ساعت)							
	۳۳۰	۱۶	۱۷۹	۱	۱	۶۶	۳۹/۷	۹۲/۴	فروردین.....
	۲۴۰	۲۱	۳۰۰/۹	۱	۰	۴۸	۲۲/۶	۵۶/۹	اردیبهشت.....
	۱۵۰	۲۰	۳۹۶/۲	۰	۰	۲۸	۰	۰	خرداد.....
	۲۰۰	۱۹	۳۷۰/۴	۰	۰	۳۴	۱۰/۲	۱۰/۴	تیر.....
	۳۵۰	۱۸	۳۷۰/۵	۰	۰	۴۱	۱/۵	۱/۸	مرداد.....
	۲۰	۱۶	۳۵۳/۴	۰	۰	۳۸	۰	۰	شهریور.....
	۳۰۰	۱۵	۲۹۰/۳	۰	۰	۳۹	۹/۱	۱۱/۳	مهر.....
	۳۶۰	۱۱	۲۴۳/۳	۰	۴	۴۵	۲/۷	۲/۷	آبان.....
	۳۲۰	۱۱	۱۲۸/۴	۰	۱۲	۶۲	۳/۹	۶/۴	آذر.....
	۳۱۰	۱۸	۲۲۲/۶	۱	۲۸	۵۴	۸	۸	دی.....
	۳۱۰	۱۹	۲۲۵/۳	۰	۱۵	۴۶	۹/۳	۱۰/۵	بهمن.....
	۲۴۰	۲۱	۲۵۱/۱	۲	۱۴	۵۱	۲۱/۲	۲۳/۵	اسفند.....

(۱) در هواشناسی گرد و غبار سه تعریف متفاوت (سرعت وزش باد - دید افقی - محل برخاستن ذرات) دارد . که در این جدول هر سه تعریف در نظر گرفته شده است . مأخذ : اداره کل هواشناسی استان سمنان.

سالنامه آماری استان سمنان - ۱۳۹۹ _____ ۱- سرزمین، آب و هوا

۱-۷- جمع بارندگی سالانه شهرهای دارای ایستگاه های همدیدی از بدو تأسیس تا پایان سال ۱۳۹۹ (میلی متر)

نام شهر	بیشینه	کمینه	میانگین
ایوانکی.....	۱۱۱/۵	.	۱۱/۲
بیارجمند.....	۱۲۶/۹	.	۱۲/۹
دامغان.....	۷۲	.	۹/۸
رضوان.....	۳۰۶/۳	.	۱۰/۳
سمنان.....	۸۷/۵	.	۱۹/۷
شاهرود.....	۹۵/۱	.	۲۰/۴
شهمیرزاد.....	۱۸۲/۳	.	۱۲/۳
گرمسار.....	۱۱۹/۳	.	۳۸/۱
میامی.....	۹۲/۴	.	۱۲/۸

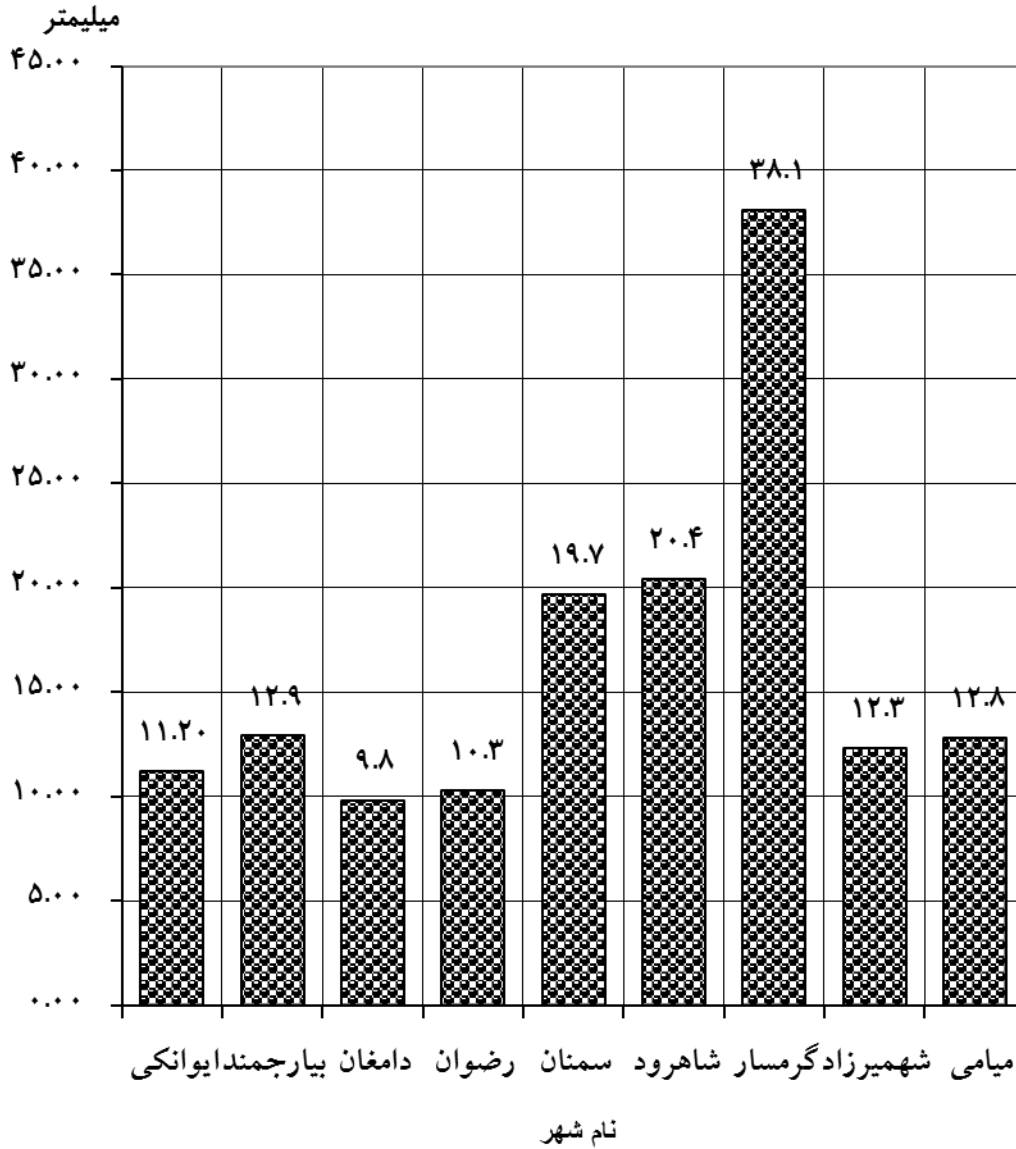
مأخذ : اداره کل هواشناسی استان سمنان.

۱-۸- دمای سالانه شهرهای دارای ایستگاه های همدیدی از بدو تأسیس تا پایان سال ۱۳۹۹ (درجه سلسیوس)

نام شهر	میانگین بیشینه	میانگین کمینه	میانگین	بالاترین بیشینه	پایین ترین کمینه
ایوانکی.....	۲۳/۷	۱۲/۸	۱۸/۳	۴۱	-۶
بیارجمند.....	۲۰/۴	۹/۲	۱۴/۸	۳۸/۴	-۹/۴
دامغان.....	۲۵/۲	۱۳/۳	۱۹/۳	۴۲/۸	-۵
رضوان.....	۲۲/۴	۹/۲	۱۵/۸	۴۱	-۱۱/۸
سمنان.....	۲۲/۵	۱۰/۴	۱۶/۴	۴۰/۸	-۹/۲
شاهرود.....	۱۷/۵	۶/۸	۱۲/۱	۳۳/۴	-۱۲/۶
شهمیرزاد.....	۲۱/۶	۹/۴	۱۵/۲	۴۰/۸	-۱۱/۶
گرمسار.....	۱۶/۱	۴/۷	۱۰/۴	۳۶	-۱۴
میامی.....	۲۴/۹	۱۳/۷	۱۹/۴	۴۳/۴	-۵/۸

مأخذ : اداره کل هواشناسی استان سمنان.

نمودار میانگین بارندگی سالانه شهرهای دارای ایستگاه همدیدی استان سمنان: ۱۳۹۹

مبنا: جدول 1-7

